

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi
 Na prowincji: miesięcznie
 kor. 2-40. W państwie nie-
 mieckim kwartalnie: 10
 koron. W innych państwach
 kwartalnie: kor. 12-—.
 Adres Redakcji i Admini-
 stracji: Garbarska 7.
 Telefon Nr. 309.

Numer niedzielny lub nu-
 mer z dodatkiem powieścio-
 wym 16 halerzy; numer na
 prowincji o 2 hal. drożej.

DIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR KIERUJĄCY: KAZIMIERZ EHRENBERG.

Przedpłata
 „Głos Narodu“ wynosi:
 w Krakowie: miesięcznie
 2-— Za odnośnienie do
 drukarni dopłaca się 40
 halerzy miesięcznie.
 Adres Administracji: Gar-
 barska 7.
 Biuro filjalne: Szewska, 13.

Przedpłata pojedynczy zwykły:
 10 hal.
 Numer z poprzednich dni:
 20 hal.

Reklamy (inzeraty) przyjmuje przedsiębiorca tego działu p. Karol Armatowicz, w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“ przy ul. Szewskiej 1. 13, pod zarządkiem p. Ignacego Jara. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 halerzy. Nadesłane po 40 halerzy od wiersza za każdy raz. Śluby, ogłoszenia etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu, Monachium, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukes, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 38, Société Mutuelle de Publicité, A. Lorette directeur, rue Coumartin.

Nr. 107.

Kraków, Sobota dnia 11 Maja 1901.

Rok IX.

W piątek, w niedzielę, o godz. 8 zrana każdy pro-
 kurator „Głosu Narodu“ otrzyma dziennikowy
 roczny numer miesięcznego „Głosu literackiego i społecznego“.

Do p. Witolda Niskowskiego, odpow. redaktora
 „Głosu Narodu“ w Krakowie ulica Garbarska.
 Pr. III. 123/1. 2. C. k. Sąd krajowy jako pra-
 wy na wniosek c. k. Prokuratora Państwa po my-
 §. 493 p. k. orzekł, że zamieszczony w Nrze
 68 czasopisma „Głos Narodu“ z dnia 7 maja 1901
 roku pod tytułem „Socjalisci przed sądem“ w u-
 pach 1) od „I tak podczas“ do „nie chcą tego
 mieć“ 2) od „Dla rozweselenia“ do „jest strasznie“
 3) od „Dnia 18 maja“ do „krew oblała“ 4) od
 „Kapral Bach“ do „son oficerów“ strona 1. lam 3
 str. 2. lam 1. [zawiera znamiona występku z §.
 111 ustawy prasowej i art. IV ustawy z d. 17 gru-
 dnia 1862 N. 8/63 D. p. p., że zakazuje się rozsze-
 rzenia tego artykułu, zatwierdza się zarządzoną przez
 c. k. Prokuratora Państwa konfiskatę pomieszczonego
 numeru, a cały nakład takowego ma być zniszczony,
 oświadczając w ustępach powyższych autor ogłasza treść
 Nrze 68 czasopisma „Naprzód z dnia 9 czerwca
 1900 zamieszczonego artykułu pod tytułem „Z życia
 zarowego“ mimo, że należycie ogłoszonym orzecz-
 eniu c. k. Sądu krajowego w Krakowie z dnia 12
 maja 1900 Pr. III. 84/00 2. wydano zakaz
 szerzenia tego artykułu, a w artykule tym autor
 z wyszydzenie, przekierowanie i niezgodne z prawdą
 przedstawienie okoliczności faktycznych pobudza do
 nienawiści przeciw poszczególnym oddzia-
 niom i k. armji. Równocześnie na wniosek c. k.
 uratora Państwa, stósownie do przepisu §. 20
 pras. poleca się redakcji czasopisma „Głos Na-
 rodu“, aby uchwałę tę w najbliższym numerze czaso-
 pisma na pierwszej stronie takowego pod rygorem
 §. 21. nat. pras. bezpłatnie zamieściła. —
 Sąd krajowy jako prasowy. — Kraków dnia
 11 maja 1901. Morelowski.

Wnieśliśmy w Łękawicy.

O tajemniczym, pełnym dziwnej grozy zda-
 niu, możemy dziś poinformować naszych czy-
 telników.

Dnia dzisiejszego dostaliśmy od osoby wiary-
 godnej list, podpisany pełnym imieniem i na-
 zwiiskiem a zawierający opis faktu który zdarzył
 w naszym kraju, o parę zaledwie godzin
 od Krakowa. List ten w dosłownym brzmieniu
 zamieszczamy poniżej, wstrzymując się na razie
 wszelkich komentarzy. Zresztą byłyby one
 nadmierne i zbędne. Nie pierwszy to już raz
 o zdarzeniu odśladanym przed zdumionym i wylekłym
 ludnością chrześcijańską tajemnicę oby-
 czej, cudzych zabobonów, i nie pierwszy już
 zdarzenie się to za pośrednictwem naszego pi-
 sma. Uporczywość, z jaką rok w rok powtarza-
 ją wieści o tych ponurych wigiljach Paschy,
 przynosi nam od bliższego ich wyjaśnienia...

Specjalny sprawozdawca, wysłany przez nasz
 dziennik na miejsce zdarzenia, udzielił nam za-
 wszy bliższych szczegółów, którymi nie omie-
 my z czytelnikami natychmiast się podzielić.
 W razie pomieszczenia sam suchy opis faktu,
 jak go nam listownie udzieleno.

Donoszę o wypadku, w który tak długo
 nie chciałem wierzyć, dopóki się o je-
 go prawdziwości wraz z posłem Fijakiem na
 miejscu nie przekonałem. Jakkolwiek by opowia-
 nanie brzmiało fantastycznie i dzi-
 wne, a tak jest w rzeczywistości, to jednak
 nie chcę zważyć, że nie opowiadam nic ze swe-
 go pomysłu, lecz powtarzam jedynie to, co i
 sam Fijak słyszał, co każdej chwili powtó-
 rzył dla i rodzice jej, żandarm, komisja
 powiatowa z Wadowic, a wreszcie, co najważniej-

szcze — akty sądowe, spisane na miejscu przed
 jakimś tygodniem, a spoczywające w sądzie
 obwodowym w Wadowicach.

Rzecz jest następująca: w Łękawicy, po-
 wiatu żywieckiego, żyje chłopiec 13-letni, do-
 brze zbudowany, o inteligentnym wyrazie twa-
 rzy, Piotrus Wierzbinka. Przedstawia on swoje
 zdarzenie w ten sposób, że koło 20-go marca
 b. r., w sam raz przed świętami żydowskimi,
 został przez południe w szkole łękawickiej,
 ponieważ potrzebował atramentu, poszedł z
 centem do sklepu rzeźnika żydowskiego Aria
 Trägera. Żyd mu dał atramentu, a kiedy już
 chłopiec wychodził, zawołał na niego: »ty,
 chodźno, chodźno, mój ojciec ci jeszcze coś
 da«.

Chłopiec, pytając: »no, cóż mi dacie?«
 poszedł za żydkiem do trzeciego pokoju. Tam
 został schwyty za obydwie ramiona i przy-
 gniewiony prawą stroną do ściany, a w ten-
 czas stary Aria Träger, rzeźnik, przyłożył mu
 do ust i kazał pić ze szklanki jakiś czerw-
 ny napój, który było czuć winem. Kiedy się
 chłopczyzna napił, przysłała na niego jakaś
 senna i osłabienie. Aria Träger na chwilę
 wyszedł, ale zaraz wrócił z błyszczącym no-
 żem, chwycił chłopca za lewą rękę, przeciął
 mu wskazujący i średni palec i znowu zni-
 knął, podczas gdy żydek trzymający, odwrócił
 skaleczoną rękę dłonią do góry i wygniał
 krew, która spływała na podstawioną, żółtą
 miskę.

Co się dalej działo, chłopiec już nie wie.
 Jak długo tam był, co z nim robiono nie wie,
 aż dopiero przypomina sobie znowu wszy-
 stko od tej chwili, kiedy się znalazł na dro-
 dze przed sklepem rzeźnika i spostrzegł swoją
 skaleczoną rękę. Ale którędy wyszedł i jakim
 sposobem, tego także nie wie.

Zmęczony zawrócił ku szkole, a kiedy go
 jeden chłopiec, z którym się spotkał po dro-
 dze, zapytał: »Pietrek, cóż tobie brakuje?«
 on odpowiedział: »daj mi spokój, mnie żydy
 porznęły!« To samo opowiadał chłopcom w
 szkole i powtórzył im całe zdarzenie. Przez
 całe popołudnie był w szkole zmieszany i za-
 spany, nie wiedział co się z nim dzieje.

Ale kiedy wieczorem wrócił do domu i
 obwiązywał sobie palec, a matka go spytała,
 co sobie zrobił, on odpowiedział tylko tyle:
 »to się wygoi«. I od owego wieczoru zaczął
 przeczytać, jakoby mu to żydzi zrobili.

Sprawa byłaby poszła w zapomnienie, gdy-
 by inni chłopcy nie byli opowiadali w domu
 swoim rodzicom, co spotkało Piotra Wierzb-
 inkę. Jakiś anonim z sąsiedniej wsi doniósł o
 tem prokuratorji, gdyż Łękawiczanie bali się
 przeciw osławionemu rzeźnikowi występować.
 Zjechał na śledztwo żandarm ze Ślemienia.

Piotrus z początku mówił, że się sam ska-
 leczył w palec, ale nie umiał objaśnić przy-
 jakiej sposobności, ani czem, gdyż według po-
 twierdzenia ojca, nie miał żadnego noża. Przy-
 ciśnięty, wywołał w obecności żandarma swo-
 jego ojca do drugiej izby i spytał cicho: »Ta-
 tasiu powiedzcie mi też, czy mam mówić praw-
 dę, czy ukrywać żydów?« Ojciec odpowiedział
 głośno: »niewolno mówić fałszu, trzeba mó-
 wić prawdę!« To przyznają syn, ojciec, żan-
 darm i przysiężny, który razem z żandarmem
 był w izbie.

Wziął potem żandarm chłopca do szkoły,
 skonfrontował go z innymi kolegami, przemó-

wił mu jeszcze raz do serca, aby powiedział
 szczerą prawdę, i wtenczas wreszcie Piotrus
 opowiedział od A do Z wszystko to, co wyżej
 napisałem, a co i mnie również w obecno-
 ści posła Fijaka powtórzył. Zaprowadził żan-
 darma do żyda, pokazał gdzie się wszystko
 stało i oświadczył, że nie chciał żyda zdradzać,
 aby «jego tatusiowi co nieuczynili». Cała wieś
 bowiem ma przed rzeźnikiem Arią Trägerem,
 jakąś zabobonną obawę i przypisuje mu, że
 czarami spowodował śmierć kilku ludzi.

Zjechała wkrótce potem na miejsce wy-
 padku komisja, przez trzy dni prowadzono śledz-
 two, przesłuchano pod przysięgą kilkunastu
 świadków i w rezultacie potwierdziło się opo-
 wiadanie chłopca jota w jotę.

Jest to fatalny wypadek! Chłopiec opo-
 wiada zdarzenie tak napewno i tak się neda
 chwycić żadnymi pytaniami krzyżowymi, że
 niepodobna mu nie wierzyć. Rozchodzi się o
 to, aby żydzi nie uprzątnęli tej sprawy swo-
 jem przekupstwem. Dotychczas jeszcze nie
 robią, ale sprawa roznosi się coraz bardziej
 po okolicy tak, że wkrótce i oni zaczęją dzia-
 łać. Upraszam Szanowną Redakcję najpierw
 o zapytanie posła Fijaka (Pietrzykowice, pocz-
 ta Żywiec, lub Wiedeń I. par. 10) czy to
 wszystko jest prawdą com opowiedział, wzglę-
 dnie — i toby było najlepsze — o przekonanie
 się o prawdzie na miejscu przez jakąś
 zaufaną osobę, o przeglądnięcie aktów tej spra-
 wy w sądzie obwodowym w Wadowicach, a
 następnie o szybkie energiczne kroki, bo
 z tego wypadku może wyjść prawda na wiek
 wieki«.

CO ŻYCIE NIESIE.

UWAGI.

Z powodu III. Zjazdu dziennikarzy słowiań-
 skich w Dubrowniku a głównie z powodu wnie-
 sionych na tym zjeździe przez prof. Zdziechow-
 skiego i dra Włodzimierza Lewickiego rezolucyj,
 powstała w prasie słowiańskiej w Austrii, a tak-
 że w prasie rosyjskiej ożywiona dyskusja. Po-
 sypały się zastrzeżenia i dodatki, uzupełnienia i
 interpretacje, sprawozdania i wnioski, w szere-
 gu krótych na pierwszy plan wysunęły się dwie
 „tezy“. Prasa rosyjska wystąpiła przeciw rezol-
 ucji prof. Zdziechowskiego z powodu, że ta re-
 zolucja wymieniła nazwisko Sołowjewa i Czy-
 czeryna, jako prawdziwych i głębokich myśli-
 cieli sprawy słowiańskiej, a pominęła nazwiska
 panslawistów „północy“ Chomiakowa, Aksakowa
 i innych.

„Narodni Listy“, które niezawodnie można
 utożsamiać z prasą czeską, zastrzegły się przeciw
 rezolucji dra Włodzimierza Lewickiego, o ile ta
 rezolucja, wyrażając potrzebę obudzenia poczucia
 braterstwa w ludach zachodnio-słowiańskich, po-
 minęła Rosję; co więcej, przez wniosek zawią-
 zania stosunków z ludami Bałkanu wypowiedzia-
 ła zasadę „uzurpowania“ na rzecz Słowian au-
 strjackich wpływu politycznego na Bałkanie, któ-
 ry, zdaniem „Narodnich Listów“, tylko się Ro-
 sji, jako oswoobodzicielce ludów bałkańskich,
 należy.

Na wywody „Narodnich Listów“ odpowie-
 dzieliśmy już zasadniczo na tem miejscu, prostu-
 jąc przedewszystkiem twierdzenie, jakoby rezol-
 ucja dra Lewickiego zmierzała do jakiegokolwiek
 politycznej propagandy na Bałkanie. Rezolucja
 ta, miała na celu jedynie nawiązanie bezpośre-
 dnych stosunków między prasą słowiańską w Au-
 stro-Węgrzech i na Bałkanie, aby przez praw-
 dziwe wiadomości i informacje, wolne od przy-
 mieszki dyplomatyczno-giełdowo-spekulacyjnych

kłamstw o słowiańskich narowo-społecznych stosunkach, wytworzyć w zachodnim słowiaństwie warunki kulturowego i cywilizacyjnego zbliżenia się i porozumienia. Czy i o ile z takiego zbliżenia się i porozumienia wykwitłaby później jakaś nowa, niezależna słowiańska myśl polityczna, to oczywiście jest kwestją czasu i dziejowych zdarzeń, o tem też ani w referacie, ani w dyskusji podczas Zjazdu mowy nie było.

Z prasą rosyjską nie polemizowaliśmy; bylibyśmy tego i teraz nie uczynili, gdyby nie przedrukowana w „Kurjerze warszawskim” z dnia 3 maja 1901 roku, korespondencja „Swieta” o III Zjeździe dziennikarzy słow. w Dubrowniku.

Korespondencja ta, mająca być niby sprawozdaniem ze Zjazdu, rzuciła w rosyjskie a zatem i w polskie społeczeństwo tyle kłamstw, tyle przekręcań i niegodziwych insynuacji, że niepodobna zbyć jej milczeniem, zwłaszcza, że wywołała ona w społeczeństwie polskim w Królestwie pewne zaniepokojenie. Jednym tylko była na rękę: galicyjskim socjalnym demokratom, dostarczyła im bowiem materiału do zapełnienia jałowych szpalt ich krakowskiego pismka szeregiem bezmyślnych, przewrotnych, osobistych i politycznych napaści w wykonaniu „obrony zagrożonych przez kapitalizm (oczywiście nie żydowski) interesów stanu robotniczego”!

Ponieważ „pokrewne duchy” niewątpliwie się odczuwają, przeto harmonja i zgoda w perfidji i przekręcaniu zdarzeń między rosyjskim „Swietem” i krakowskim „Naprzodem” jest psychologicznie wytłomaczona. Nie wiadomo tylko komu ten „związek dusz” większy zaszczyt przynosi. Co do nas uważamy go nawet za pewien pocieszający objaw; fałszywe „Swieta” poparte argumentami „Naprzodu”! Czyż można sobie wyobrazić istnienie silniejszych dowodów na to, że sprawa przez te organa zohydzona, jest dobra, jasna i czysta?

Niepodobna przypuścić, żeby „Swiet” korespondencję o tak bądź co bądź ważnej sprawie, jak przebieg Zjazdu dziennikarzy, po prostu wymyślił, niepodobna tak samo przypuścić, żeby sprawozdanie „Swieta” przedrukowane w „Kurjerze warszawskim” było napisane „w dobrej wierze”. Pozostaje zatem jedno tylko: tendencyjne, kłamliwe przekręcenie i pomieszanie faktów i to także, iż fizyczną jest po prostu niemożliwością węzeł ten rozplątać, wykazać całą ohydę przekręceń, złą wolę i nieuczciwość.

Zastrzegamy się, że nie stajemy na stanowisku „cenzury”, krepującej wolną myśl i przekonanie, a zatem dalecy jesteśmy od odmawiania „Swietowi” prawa sądenia o wypadkach z jego stanowiska; nie żądamy także, ani nie myślimy kiedykolwiek żądać od „Swieta” czy to sprawiedliwego traktowania polskiej sprawy, czy też objawów sympatji, bez których obejść

nam się łatwo. Ale prawdy faktycznej, prawdy wydarzeń, prawdy tego co było, co się stało, na co setki ludzi własnymi patrzyli oczyma — takiej prawdy żąda się nawet od najprzewrotniejszych i najgorszych, o ile ich jeszcze można uznać za coś innego, niż za prostych handlarzy pieniężnych, których towarem jest polityka.

„Swiet” posunął cynizm do ideału; nie zadowolnił się polemiką ze swego rosyjskiego stanowiska; trzeba mu było także przekręcenia faktów, naciągania sytuacji dla z góry powziętych wniosków, więc bez wahania kłamstwo za kłamstwem i to wobec tylu ludzi, którzy wszystko sami widzieli i słyszeli! Nie wiadomo co podziwiać: bezczelność, czy naiwność tego pisma!

Korespondencja „Swieta” jest też znamienym objawem w jaki sposób rosyjscy panslawiści traktują kwestję słowiańską. Ludzie dobrej wiary i zapału garną się i badają świetlaną ideę przyszłości: pobratanie ludów słowiańskich w imię prawdy, wolności, równouprawnienia, w imię walki przeciw tym którzy z rozdzicia tych ludów czerpią siłę i bezpieczeństwo dla siebie; głosimy potrzebę szczeroci i prawdy we wzajemnych naszych stosunkach i oto zjawia się taki „Swiet” i z pomocą kłamstw i przekręcań naciąga sprawę na swoją „pozytywkę” i puszcza blagę, jakoby rozprawy na Zjeździe w Dubrowniku, dyskusja, rezolucje, wymiana zdań — jakoby to wszystko nie miało żadnej innej pobudki, ani innego motywu, jak tylko zapał dla ideałów p. Komarowa! A jeżeli uchwalone tam rezolucje jawnie i bezwzględnie przeczą podobnym elukubracjom — no, to je przekręcić, to przedstawić inaczej dyskusję, to podsunąć komukolwiek słowa, lub myśli, potrzebne do zakręglenia korespondencji — byle okłamać i otumanic naiwnych czytelników „Swieta”!

Oto godna sprawy słowiańska robota! Budując młodą stosunkowo ideę od podstaw, przestrzegamy wciąż tego, aby ją oprzeć na prawdzie i szczeroci, wołamy wielkim głosem, że fałszywe dyplomacji i przekupnego dziennikarstwa dają świadomie do naszego rozdzicia, radzimy nad środkami stworzenia przedewszystkiem uczciwej i prawdziwej słowiańskiej informacji dziennikarskiej, i oto w uznaniu tych zasad słowianofilski „Swiet”, pałający gorącą miłością do „wszystkich” Słowian, zaczyna od razu od kłamliwych i przewrotnych sprawozdań i od najbezwzględniejszego naciągania faktów pod własny program, bez względu na jakikolwiek ideę, lub jakikolwiek program innych wolnych ludów i narodów słowiańskich!...

Ze rezolucja profesora Zdziechowskiego o zbliżeniu się narodów słowiańskich na zasadzie równouprawnienia była nie w smak „szczerze słowiańskiemu” „Swietowi”, jest wobec tego zupełnie zrozumiałym!...

Wypadałoby chociaż dla przykładu przytoczyć kłamstwa „Swieta”, czyż jednak podobna to u-

czynić bez napisania wprost całej księgi? „Swiet” twierdzi naprzykład, że przeciw rezolucji prof. Zdziechowskiego głosowali „niektórzy Polacy”. Tymi „niektórymi Polakami” był jeden jedyny ks. Stojalowski, który, jak zwykle, chodził luzem i na Zjeździe do grupy dziennikarzy polskich nie należał, czem nawet na zewnątrz było stwierdzone, że ks. Stojalowski był na Zjeździe tylko „Słowianinem”. Według „Swieta” głosowali przeciw rezolucji prof. Zdziechowskiego także „Rosjanie”. Tę liczbę mnoga uosabiał jeden p. Wergun, Rusin z Gródka, korespondent „Nowawo Wremieni” z Wiednia!

Twierdzi dalej „Swiet”, że dr Lewicki „wyrzucił swoim rodakom, iż są przeciwnikami pojednania Słowian północnych (!), co jest wierutnem bezczelnym kłamstwem, na którego odparcie posłuży świadectwo wszystkich poważnych i wiarygodnych członków kongresu!...

„Swiet” przyznaje jednak, że rezolucja prof. Zdziechowskiego została ogromną większością przyjęta, że protest wnieśli przeciw niej ks. Stojalowski, Wergun i inni (było ich ośmiu czy 11-tu) i tak kończy swoje „uczciwe” wywody: „Bardzo nam przyjemnie, że większość (!) Słowian Austro-Węgier potępiła, jak należy „chyttry zamiar” (!) polityków polskich i chorwackich zmuszania narodów słowiańskich do walki między sobą i działania na korzyść germanizmu na Wschodzie (!). Ciekawe, jak w tem ostatnim zdaniu odbił się kacapski duch autora korespondencji „Swieta”; zaczyna się to zdanie od wierutnego kłamstwa, potem rzuca podejrzenie, że Polacy i Chorwaci w sprawie słowiańskiej posługują się metodą p. Komarowa, a mianowicie „chyttrymi zamiarami”, a wreszcie według ideału rosyjskich „ludzi wolności” a la Komarow, także „zmuszanie” mają w odwodzie!...

W istocie jest w tem zdaniu zatrważający program działania. Ludy słowiańskie muszą zatem strzedz się takich słowianofilów więcej, niż obcych wrogów; nie idzie im bowiem o dyskusję, o torowanie dróg nowym ideom, o przekonywanie i łagodzenie różnic w słowiańskim świecie. Idzie tylko o okłamanie wszystkich, a potem już się pokaże co będzie lepsze: „zmuszanie”, czy „chyttry zamiary”!...

Redakcja.

* * *

Rezolucja uchwalona na III. Zjeździe dziennikarzy słowiańskich a wniesiona przezemnie, jako streszczenie referatu p. t. „Prasa słowiańska w Austro-Węgrzech a Bałkan”, wniesiona po zatwierdzeniu brzmienia tejże rezolucji przez biorących w Zjeździe udział dziennikarzy polskich, brzmi dosłownie, jak następuje:

„III. Zjazd dziennikarzy słowiańskich w Austrii, uznając, jako zasadę, potrzebę wszechstronnego dia-

TAJEMNICA JENERAŁA TRÉMONT.

ROMANS

33)

przez

JERZEGO OHNETA.

(Ciąg dalszy).

— A więc, tak jest. Mam sposób, jak sądzę, do odkrycia tych łotrów.

— Jakież to?

— Niech mi pan sędzia najprzód przysięgnie, że to, co powiem, nie wyjdzie stąd.

— Ależ... chciał protestować sędzia.

— Albo tak, albo siak — oświadczył Baudouin szorstko. — Tu idzie o moją skórę w tej sprawie i inni jeszcze narażą swoje życie. Będę milczał, jeżeli mi pan sędzia nie da słowa honoru, że nie powtórzy żywej duszy tego, co mu powierzę.

— Nawet memu szefowi?

— Choćby nawet samemu Panu Bogu. Ani słówka! I nikomu! Czy mam słowo pańskie?

— Masz je! A zatem?

— Jak już napomknąłem, jenerał w swych poszukiwaniach naukowych miał zaufanie tylko do jednego młodzieńca, którego kochał, jak swego syna, do młodego pana Baradier... Mam powód domyślać się, że pan Marceli posiada formuły Trémonta. Jeżeli więc łotry, których szukamy, podejrzenia swoje skierowali w tę stronę, natenczas mogliby na nowo próbować tego, co chybiło u jenerała, gdy tylko będą uspokojeni co do rezultatów śledztwa. Tam rozpocznę moje zadanie. Pójdę w służbę do pana Marceliego i nie opuszczę go ani na chwilę. Mam jeszcze towarzysza, który w tego rodzaju rzeczach posiada pewną wprawę. W dwójkę zorganizujemy straż. Jeżeli manewr rozpocznie się zuowu,

pozwolimy im działać, gotowi każdej chwili przeszkodzić w stosownym czasie. Oto mój plan. Dla tego ośmieliłem się przed chwilą zaproponować panu sędziemu, aby udał, że porzuca grę. Teraz niech pan sędzia uczyni, co potrzeba, by mi udzielił pomocy i niech będzie pewny, że gdy chleb zostanie wsunięty do pieca, zawiadomię pana sędziego o tem, aby mógł go sam wyjąć już upieczony.

Sędzia śledczy zamyslił się przez chwilę, potem rzekł:

— Wszystko to nie leży w zwyczajach prawniczych, ale położenie jest wyjątkowe. Przedewszystkiem idzie o to, aby się rzecz udała. Jeżeli, jak przeczuwam, mamy do czynienia z zdeteminowanymi zbrodniarzami, to nie poprzestaną oni na próbie i może nam się uda pochwycić całą bandę. Wykonaj zatem zamiar, który mi wyłuszczyłeś, a przy najmniejszej trudności przyjdź do mnie, abym ci dał na pomoc siły sądowe. Wystarczy pokazać mi koniec nici, abym doszedł do kłębka.

— Dobrze, niech pan sędzia będzie spokojny. Ale oto wraca sekretarz.

Istotnie tenże dobił się już do drzwi. Sędzia poszedł je otworzyć. Postać wysmukła i wojskowa pułkownika Vallenot zarysowała się w cieniu korytarza. Pan Mayeur pospieszył na przeciw niemu.

— Proszę, niech pan pułkownik raczy wejść i zająć miejsce.

Zwrócił się następnie do Baudouina:

— A zatem, panie Baudouin, możesz odejść. Nie sądzę, abym cię potrzebował na teraz. Jeżeli byś miał jednakże wyjechać, to proszę zostawić swój adres panu Baradier.

Ordynans ukłonił się sędziemu, salutował pułkownika po wojskowemu i wyszedł. Pan Mayeur zbliżył się do Vallenota z uśmiechem, nie chciał bowiem, aby jego zniechęcenie objawiało się na zewnątrz.

— Pan minister wojny ma się dobrze? Wygłosił wczoraj w Izbie dzielną mowę...

— Szykanują go, ale umie się bronić. Mówi

jednornie. A to zawsze ma powodzenie w parlamencie.

— Imperatoria brevisitas — rzucił sędzia.

Po chwili zmienił fizjognomię i zapytał:

— A poszukiwania jakże się udają?

Pułkownik odpowiedział szorstko:

— Mniej więcej tak samo, jak pańskie.

Pan Mayeur uśmiechnął się lekko:

— A! a! Więc nie posuwamy się naprzód?

— Powiedziałbym, że się cofamy, gdybym się nie obawiał rozgniewać pana.

— To jest prawda na pozór — rzekł Mayeur pewnym tonem.

— Czybyś pan był odkrył cośkolwiek? — zagadnął Vallenot zaintrygowany.

— Nie mogę nic powiedzieć, ale trochę cierpliwości, a będziecie panowie mieli niespodziankę.

— Szef byłby zachwycony. Ta sprawa wzburzyła mu nerwy w sposób przykry dla otoczenia. Gniewa się bezustannie. Już nie wiadomo, z jakiej beczki z nim zacząć.

— Jaki rezultat badań za granicą?

— Uzyskałmy pewność, że jeżeli zrobiono zamach na formuły jenerała, to trójprzymierze nie ma w tem żadnego udziału. Jeżeli był manewr, to mógł pochodzić tylko ze strony Anglii. A ponieważ dla tych kupców daleko łatwiejszą jest rzeczą kupić procedurę, aniżeli ją wymyślić, przeto nie jest rzeczą niemożliwą, że działano na ich rachunek. Zganiliby naturalnie, gdyby je znali, środki, jakich użyto, by im się przyśłużyć. Ale zawsze będą udawali, że ich nie znają. To są ludzie, dla których pozory są wszystkim... Ale przepraszam, zbaczam od rzeczy.

— Nic nie szkodzi. Słowem, same przypuszczenia, żadnego pewnego dowodu...

— Zadnego. W Paryżu, czy we Francji znajduje się kilka kobiet, znanych z intryg międzynarodowych, któreby można podejrzewać, że odegrały rolę baronowej wobec biednego jenerała Trémonta.

(Ciąg dalszy nastąpi).

łania, celem obudzenia poczucia jedności i wspólności słowiańsko narodowych interesów w całej zachodniej Słowiańszczyźnie, wyraża przekonanie, że koniecznym jest dążenie do porozumienia się z prasą słowiańską na Bałkanie co do trwałego i systematycznego szerzenia idei jedności w całej zachodniej Słowiańszczyźnie.

1) przez wzajemne stałe informowanie się o kulturze, politycznym i społecznym życiu ludów słowiańskich w Austro Węgrzech i na Bałkanie;

2) przez popularyzowanie wśród tych ludów idei sojuszu, jako samoobrony przeciw sojuszczyńcom obcych, dążących do rozbitcia Słowian.

Jako praktyczny środek do wdrożenia tej akcji uznaje III. Zjazd zorganizowanie bezstronnej informacji dziennikarskiej dla prasy słowiańskiej i światowej o stosunkach, życiu i dążeniach ludów słowiańskich w Austro Węgrzech i na Bałkanie, informacji wolnej od wpływu europejskiej dyplomacji i agencji korespondencyjnych, najczęściej dla Słowiańszczyzny wrogo inspirowanych.

Wobec tego, iż zarzucono, że ukrywamy wstydliwie dosłowne brzmienie tej rezolucji, proszę wszystkie szan. Redakcje polskich dzienników, w interesie prawdy, o łaskawe jej przedrukowanie, bo dotychczas nie była ona dosłownie umieszczoną w żadnym polskim piśmie.

Dr Włodzimierz Lewicki.

* * *

„Martwe morze“, pokrywające stańczykowską Sodomę i Gomorę, różni się tem tylko od biblijnego, że nie niszczyło siedzisk grzechu i nieprawości, lecz je pokrywa i — konserwuje. Zresztą podobieństwo „Czasu“ z „jeziorem Lota“ jest uderzające. Wszak ciężka, zbutwiała łódź konserwatywnej polityki nie utrzymałaby się na żadnej innej wodzie, jak tylko na gęstych, smołą przesyconych falach „jeziora Lota“, którego wieczorny przypływ, regulowany działaniem księżycy, świecącego nad Kołem polskiem, podrzuca do góry świetne barwy, lecz wewnątrz spopieliałe owoce „korzyści kraju“.

Wegetacji żadnej, martwota zupełna. Od czasu do czasu wychyli się z gęstej topieli bezębny skorupiak leniwej polemiki lub abstrakcyjnych dociekań na temat „powagi Koła polskiego“ i znów cisza opanowuje asfaltowe fale słonego jeziora.

Publiczność miała już czas przywyknąć do istnienia takiego fenomenu natury, więc już się mu i nie dziwi, lecz poprostu... obchodzi dokoła ponure miejsce, kędy króluj głusza i martwota. Tembardziej przeto zastanowił ją fakt, iż z tajemniczych odmetów siarki i smoły wynurzył się przed niedawnym czasem na małą chwilę twór żywy, obdarzony mózgiem, a co lepsze, pazurami, które w niemym sposobie rozdrapały pewną bolączkę, narywającą już od dłuższego czasu.

Tworem tym „śmielszej natury“ był feljeton p. Ludwika Puszcza p. t. „Nowe klejnoty m. Krakowa“. Autor poruszył w nim w sposób taktowny, lecz stanowczy sprawę odnawiania katedry na Wawelu i wykazał, iż przemiany, jakie zaszły w „relikwiarzu polskim“ pod młotem i pędzlem odnowicielei, muszą nledez surowej krytyce, a nawet potępieniu.

Nie zabieraliśmy dotąd głosu w tej sprawie, gdyż jest ona nieco drażliwej natury. Wiadomo, że obecny JE. kardynał książę biskup krakowski przykładał się sam do odnawiania katedry i poniekąd nawet kierował całym dziełem, nie można więc za to, co się stało, winić wyłącznie wykonawców woli J. Eminencji, tem mniej zaś wypadałoby robić zarzuty temu, kto niewątpliwie działał w dobrej wierze i pod wpływem jak najlepszych chęci.

To też cieszyć się należy, iż p. Puszcza przełamał pierwsze lody i zganiał rzecz samą, nie dotykając w niczem osób. Słowa jego powinny po całym kraju roznieść smutną, niestety wiadomość, że wielkie, narodowe przedsięwzięcie odnowienia Katedry wawelskiej, tak niefortunny przybrało obrót. Był to czyn śmiały, a podwójnie śmiały ze strony pisma, które dopomogło do jego wykonania.

Ale odwaga „Czasu“ na krótką była obliczona metę. Już w parę dni po ukazaniu się feljetonu p. Puszcza, „Czas“ przyniósł wiadomość, że dr Stanisław Estreicher, kierownik działu literackiego, opuścił redakcję tego dziennika. Równocześnie redakcja uczyniła zastrzeżenie, iż z feljetonem p. Puszcza wcale się nie solidaryzuje.

Słaba nawet umiejętność czytania między wierszami wystarczy, aby dojść do przekonania, iż dr Estreicher opuścił redakcję „Czasu“ właśnie wskutek zamieszczenia krytyki tego, co się dzieje w katedrze wawelskiej, a to rzuca ciekawie światło na małomleściznę i zaściankowść stosunków, panujących w niektórych sferach naszego grodu. W każdym razie dr Estreicher może sobie powiedzieć, iż padł chlubnie na wyłomie, uczynionym tam, gdzie go było konieczne potrzeba.

Fale martwego morza wyniosą zapewne wkrótce na powierzchnię jakiś spopieliały owoc zastrzeżeń, dążących do cofnięcia śmiałego, choć w części nieumyślnego kroku. Zanim to się wszakże stanie, podnosimy sam fakt i jego konsekwencje, aby zwrócić uwagę czytelników na to, co się dzieje ze skarbnicą polskich pamiątek, drogą sercu każdego Polaka, katedrą na Wawelu.

Pertinax.

W sprawie targów na trzodę.

Otrzymujemy następujące pismo: W myśl jednoznacznej uchwały posiedzenia komisjonerów wiedeńskich z dnia 1 maja 1901 r. uchwalono odpowiedzieć publicznie na list p. Leona Staniszewskiego, pomieszczony w numerze 95 „Głosu Narodu“, z dnia 26 kwietnia, uznano bowiem zawarte tam argumenty za powierzchowne i nieodpowiadające należycie na wywody komisjonerów, opublikowane w poprzednich numerach „Głosu Narodu“. Odpowiedź komisjonerów brzmi:

Komisjonerzy wiedeńscy podtrzymują z całą stanowczością twierdzenie, że p. Leon Staniszewski występuje systematycznie przeciw nim w szczególności, a także przeciw biednym wdowom i sierotom, oraz przeciw blisko 200 biednym polskim zarobnikom (w gronie komisjonerów wiedeńskich są dwie wdowy z 9 ciotkami sierót i znaczna liczba ubogich polskich robotników z okolic Radomyśla). Komisjonerzy wiedeńscy bezwarunkowo chcą wiedzieć, czy między innymi znajduje się ktokolwiek taki, przeciw któremu wrócone być by miały zarzuty petycji, wystosowanej przez p. Staniszewskiego; żądają odpowiedzi nie ogólnej, lecz chcą i muszą mieć nazwiska publicznie ogłoszone, aby siebie od winy tolerowania przestępstw i nadużyć ochronić. Nie jest ich zamiarem bawić się w polemikę, lecz nie można im się dziwić, że tylko jasną odpowiedzią za stosowną przyjąć mogą.

Przyjmujemy do wiadomości oświadczenie pana Staniszewskiego, że bierze udział w akcji doprowadzenia do skutku krajowych targów na trzodę w Krakowie i Białej, czynimy jednak tę uwagę, że są dwa rodzaje targów: przymusowe i wolne.

Nam zaś z pewnością wiadomo, że p. Staniszewski jest zwolennikiem targów przymusowych, połączonych z kontumacją, przyczem twierdzi, że dlatego dąży ku temu, ponieważ jest obywatelem tego kraju, nie zaś dla siebie tego żąda, gdyż handlem od lat 4 się nie trudni. My żądamy publicznie wolnych targów bez kontumacji, ponieważ twierdzimy, że owe ciągle oględziny i przymusy uniemożliwiają handel trzodą. Musimy zwrócić p. Staniszewskiemu uwagę na poprzednie lata i zapytać go:

Czy p. Leon Staniszewski nie przestanie być tym gorliwym synem i obywatelem kraju, jakim był w roku 1888, kiedy, według rozporządzenia ministerjalnego, wolno było z Galleji trzodę tylko na listy obrotunkowe (Bestellscheine) wysyłać? Wtedy to p. Staniszewski skupował trzodę za bezcen, po 15 do 25 ct. za kilo żywej wagi, płaconej biednym wieśniakom, a potem bardzo dobrze ją sprzedawał, nie przytem nie czyniąc, aby to rozporządzenie w legalny sposób zostało zniesione. Czy może wtedy myślał o ratunku wieśniaków i hodowców? Gdy później, w roku 1890, rząd zaprowadził konfinicję, uznawaną i teraz przez p. Leona Staniszewskiego i przez kapitalistów za jedynę zbawienie handlu trzody, czy p. Leon Staniszewski nie wiedział jako prawdziwy syn i obywatel kraju, jakie nadużycia się tam działy, czy nie wiedział, że bogatsi knępy płacili dozorcóm po kilkadziesiąt guldenów, aby ich trzodę lepiej karmiono i dozorowano, a na targ pierwszą odstawiano? Czy nie wiedział i o tem, że ci sami knępy płacili dobrze i za to, aby biedniejszym trzody nie karmiono i na ostatku, zwykle już po południu, na targ odstawiano? Czy może p. Staniszewski temu zaprzeczy?

Czy może nie wiedział syn i obywatel kraju, ile to tam zmian czyniono, ile trzody zginęło bez śladu, ilu biedniejszych handlarzy po kilka tygodni trzodę w obserwacji trzymać musiało, gdyż zawsze, niewiadomo skąd, u nich jedna sztuka zachorować musiała, a u bogatszych cudem prawdziwym coś podobnego prawie nigdy się nie trafiło? Czy nie wiedział, że to wyrządzało miliony szkody zarówno krajowi, jak i hodowcom, skoro ani razu się na to nie odezwał i nie starał się zwrócić do stron kompetentnych, aby temu zaradziły?

P. Staniszewski i dziś jeszcze, jak to sam mówi, nie handlem, ale agitacją się zajmuje, lecz nie dla kraju i hodowców, ale w interesie panów wielkich handlarzy i kapitalistów?

Mimo, że jesteśmy zdala od kraju, wiadomo nam, iż już teraz potworzyły się na targach spółki, których nikt objąć nie może, i które dopuszczają się wielkich nadużyć, nie dopuszczając mniejszych kupców do sprzedaży, płacąc za targi po kilkadziesiąt reńskich i t. d.

Nie wie o tem syn i obywatel kraju tego, nie podaje do wiadomości odpowiedniego zarządu, nie czyni nic, aby się nadużycia nie działy i dziś jeszcze widzi jedyną ratunek handlu na trzodę w utworzeniu przy-

musowych targów i kontumacji.

Ratunek ten tak się nam przedstawia, jak gdybyśmy tonącego chcieli na pół godziny pod wodę zanurzyć, by go później tem lżej wyciągnąć i szarpnąć się jego zapobiedz — czy takie działanie nazywać się ma działaniem syna i obywatela kraju, wątpimy. Wiele, bardzo wiele dałoby się o tem wszystkim powiedzieć.

Wiedeńscy komisjonerzy, stojąc zdala od kraju i od lokalnych stosunków, znają je jednak dobrze i na wszystko mają dowody w ręku, ani objaśnić, ani nauk od pana Leona Staniszewskiego nie potrzebują; mimo tego, że są zdala od kraju, starali się w roku 1888 zwalczyć, i zwalczyli te tak zwane „Bestellscheine“, a później konfinicję, która około milion guldenów kraj kosztowała, a na kilka milionów narobiła szkody, tucząc swych protegowanych.

Komisjonerzy ci doprowadzili do tego, że z Węgier trzody mniej 120 kilo wolno było przepuszczać; oni postarali się o to, że włościanie po konfinicji aż 50 krajcarów za kilo żywej wagi na miejscu brali, co mogą potwierdzić ci, którzy hodowali trzodę w tym czasie się trudnili, nie zaś, jak w roku 1888, w którym wyciąłanie po 15 do 20 krajcarów, a po konfinicji po 32 do 37 sprzedawali. Jeżeli w czem zawinił komisjonerzy wiedeńscy, to tylko w tem, że z kliką kapitalistów nie chcą współdziałać i z nią współdziałać za żadne pieniądze nie będą, i to tylko „prawdomówna petycja“ zaszkodzić może. Komisjonerzy wiedeńscy chcą dla i szczyściego dobra kraju zawsze stale działać, wiedzą oni bardzo dobrze o tem, że przymusowe targi i konfinicje komisjonerom wiedeńskim ani wiedeńskiemu targowi na trzodę szkody nie przyniosą, lecz wiedzą także i o tem, o czem p. Staniszewski chce jest „synem i obywatelem kraju“, na miejscu będąc nie wie, że te targi i te konfinicje przyniosą szkodę jedynie i bezwarunkowo krajowi, przyniosą szkodę małym handlarzowi, przyniosą szkodę chodowcom.

Co się tyczy innych panów, nie chcemy z nimi walczyć; uważalibyśmy dla siebie za rzecz poniżającą polemizować przeciw ich „obywatelskim zasadom“ w pismach publicznych; rozprawimy się z nimi w kompetentnych kołach, bo uważamy, że nie wielka to sztuka pokryjomy przez petycję i pisma publiczne przed szerokim ogółem kogoś oczernić, a samemu w kącie się chować i umywać ręce od wszystkiego.

Żądamy stanowczo raz jeszcze, aby p. Leon Staniszewski w przeciągu czterech dni w „Głosie Narodu“ wyraźnie ogłosił, który z nas jest nierzetelnym, nieuczciwym, nie zasługującym na zaufanie i t. d., gdyż takie zarzuty zwrócono przeciwko nam w petycji bolesnej dla nas i spotwarzającej nas przed całym krajem. Na wiedeńskim targu znajdują się następujący komisjonerzy: Antoni Tomaszewski, Marcin Boreat, Franciszek Bartnik, Jan Łukarski i spółka, Władysław Lubowiecki, Stanisław Kopecki, Stanisław Kotelniewicz, Roman Katerkiewicz (wdowa) i Józef Staniszewski, Paulina Hawelnk (wdowa) i Stanisław Bałak. Jeżeli w przeciągu czterech dni od pana Staniszewskiego odpowiedzi nie otrzymamy, udamy się bezwzględnie na drogę prawa, oddając rzecz naszemu adwokatowi. W imieniu komisjonerów wiedeńskich: Antoni Tomaszewski.

Wiadomości kościelne. (C. d.) Wicedziekanami zamianowanymi: ks. Michał Miksiewicz, proboszcz w Żurawicy dla dekanatu przem. zamiejscowego; ks. Stanisław Konopacki, proboszcz w Przeczyce, dla dekanatu brzostockiego; ks. Feliks Rudnicki, proboszcz z Golecowa dla dekanatu brzozowskiego; ks. Jan Kisielewicz, proboszcz z Wołyszycy dla dekanatu drohobyckiego; ks. Leon Kwiatkowski, proboszcz w Białym dla dekanatu dynowskiego; ks. Ludwik Bikowski, proboszcz w Laskach dla dekanatu jarosławskiego; ks. Edward Janicki, proboszcz w Jedliczu dla dekanatu jasielskiego; ks. Stanisław Ziemia, proboszcz w Sądowej Wiszni dla dekanatu jaworowskiego; ks. Marcin Uzarski, proboszcz w Krośnie dla dekanatu krośnieńskiego; ks. Jakób Stasiowski, proboszcz w Jasieniu dla dekanatu liskiego; ks. Sobota, proboszcz w Jeżowem dla dekanatu rudnickiego; ks. Ludwik Łabuda, proboszcz w Równem dla dekanatu rymańskiego; ks. Józef Data, w Strachocinie dla dekanatu sanockiego; ks. Józef Ruszel, proboszcz w Kobylanach dla dekanatu żmigrodzkiego.

Prezentę na probostwo w Polanie otrzymał ks. Józef Daszyk, wikary w Rzepienniku biskupim. Instytuowany ks. Michał Sapecki na probostwo w Uhercach.

Egzamin konkursowy na katechetę szkół średnich złożył ks. Józef Stachyrak, dyrektor szkoły wydziałowej żeńskiej PP. Benedyktynek w Przemysłu.

Przeniesiony ks. Antoni Szkodziński, wikary w Bukowsku do Bzepiennika biskup.

Administratorem w Polanie zainstytuowany ks. Michał Wojtaś, dotychczasowy administrator w Uhercach.

Na rancie koła artystyczno-literackiego w sobotę, dn. 11 b. m. przyjęły obowiązki komitetowych następujące panie: Teodorowa Axentowicz, Janowa Babirecka, Stanisława hr. Badeniowa, M. chałowa Bałucka, Tadeuszowa Browiczowa, Franciszkowa Bylicka, Michałowa Chylińska, Celina Dargunowa, Józefowa Dobrowolska, Kazimierzowa Ehrenbergowa, Janowa Federowiczowa, Janowa Hockowa, Olga Hubaczkówna, Józefowa Kotarbińska, Franciszkowa Kroeblowa, Edwardowa hr. Lipowska, Janowa hr. Mieroszewska, Rudolfowa Ottmanowa, Stanisława Pałęska, Wiktorowa Redykowa, Piotrowa Stachiewiczowa, Tadeuszowa Skubowa, Zofja Uderska, Wincentowa Wodzinowska, Hipolitowa Wójcicka. Na raut ten po dzień 8 b. m. n. deszali kartki pamiątkowe, szkice i obrazy następujących artystów: z Krakowa pp.: Strojnowski, Malczewski, Fabijański, Pałat, Zelechowski, Czynciel, Stanisławiński; ze Lwowa pp.: Dębicki, Rozwadowski, Batowski, Koenig; z Zakopanego p. Witkiewicz; z Wiednia pp.: Hoff, Raubinger, Uziembło, Zabkiewicz; z Monachjum p. Janowski i z Paryża p. Kosen.

KRONIKA.

Kalendarz kościelny. Dziś, w sobotę Beatryksy, panny; jutro piąta niedziela po Wielkiejnocy, Najśw. Panny Łaskawej i Pankracego, męczennika; w poniedziałek Serwacego, męczennika; we wtorek Bonifacego, męczennika.

Jutro uroczysta procesja z głową św. Stanisława o godzinie 9 rano w katedry na Skałkę, prowadzona przez księcia Biskupa krakowskiego.

W kościele św. Mikołaja jutro uroczystość św. Izidora, patrona włóścian.

Jutro uroczyste nabożeństwo w kościele Najśw. Marii Panny Łaskawej.

W poniedziałek, wtorek i środę Dnie Krzyżowe, procesje publiczne z katedry.

Kalendarz z myśliwski. W maju wolno polować od 1 na: Głuszcę i cietrzewie tylko do 20-go. Dzik i lisy należy tępić.

Przez cały rok nie wolno polować i należy ochraniać: łanie, sarny [kozy], cielęta i spiczaki, tudzież samice głuszców i cietrzewi.

Kalendarz rybacki. W maju wolno łowić: bolenia, cytrę, brzanę i pstrąga, oraz raka samca.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godzinie 8 minut 59, zachód przypada o godz. 7 minut 12, długość dnia godzin 15 minut 13.

Stan powietrza. Dnia 11-go maja o godzinie 7 rano barometr 746 3, termometr + 13 2 wilgotność 89 wiatr wchodni 10.

Repertuar Teatru Miejskiego.

W sobotę, 11 b. m.: „Złote runo“, dram. współcz. w 3 akt. St. Przybyszewskiego.

W niedzielę, 12 b. m.: „Wesele“, dramat w 3 aktach wierszem St. Wyspiańskiego.

Kupujcie tylko u Chrześcian!

* **Namieśnik, Leon hr. Piniński** odebrał od nowomianowanego biskupa tarnowskiego, ks. dra Leona Wałę przysięgę, a dziś wieczorem wyjeżdża do Tarnowa na uroczystość konsekracji i intronizacji nowego księcia Kościoła.

* **Wiadomości osobiste.** Naczelnny dyrektor poczt i telegrafów radca Dworu, p. Jan Seferowicz, powrócił z podróży inspekcyjnej i objął urządowanie.

* **Obraz Matki Boskiej Cudownej** wymalowany zewnątrz muru kaplicy na Piasku od strony ulicy Garbarskiej, został dziś zastąpiony stałym obrazem, wymalowanym na miedzi przez prof. Józefa Mikulskiego, jako wierna kopia tegoż obrazu, znajdującego się w kaplicy. Obraz ten został pomieszczony staraniem przeora konwentu OO. Karmelitów ks. Jaroszyńskiego.

* **Zwłoki topielca Skąpskiego**, który przed dwoma tygodniami w czasie pogoni ajenta policyjnego rzucił się do Wisły i utonął, wypłynęły dziś rano, po stronie podgórskiej. Zwłoki odstawiono do trupiarni w Podgórzu.

* **W sprawie zamknięcia granicy rosyjskiej dla mleka** dostawanego do Krakowa z okolicznych wsi Królestwa Polskiego przygotowuje się znowu wśród dostawców mleka z okolic Krakowa żywa agitacja.

Agitację tę uważamy za niewłaściwą z wielu względów. Nie przesadzimy, jeżeli potrzeby Krakowa odnośnie do mleka ocenimy na 150.000 litrów dziennie, z tego przeciętnie najbliższe wsie Królestwa Polskiego dostarczają około 4 tysiące litrów dziennie, cena tego mleka wynosi od 5 do 6 ct. za litr; zakupie, którzy przy tem ponoszą pewne ryzyko, pobierają za nie od 8 do 10 ct.

Destawcom mleka z okolic Krakowa nie podoba się konkurencja tańszego mleka z Królestwa Polskiego, niemożliwizująca podniesienie ceny artykułu codziennej niezbędnej potrzeby o kilka centów drożej. Agitacja w kierunku zapobieżenia tej konkurencji obejmuje także coraz to szersze koła właścicielskie; rozszerzane są baśnie o różnych chorobach bydła w Królestwie Polskiem, skutkiem czego mleko to ma być ogromnie zdrowiu szkodliwe; co w gęcej wysyłane są nawet deputacje do starostwa i do ministerstwa w celu usunięcia dostawy mleka z Królestwa i co za tem pójdzie podniesienia ceny jego w Krakowie. Czynniki, do których to w pierwszym rzędzie należy, a w szczególności krakowska Rada miejska, zwrócić winny baczną uwagę na te starania i zabezpieczyć mieszkańców Krakowa dostawę taniego i zdrowego mleka bez względu na to, że pochodzi ono w części z poza sztucznego kordonu, który niestety tak blisko naszego miasta nakreślony został.

* **Z dziedziny sportu.** Tor wyścigowy krakowski w tegorocznym sezonie wyścigowym będzie miał wiele interesującą nowość. Tą nowością jest amerykańska metoda jazdy wyścigowej, która stanowiła zwycięstwo odniosła nad dawną metodą angielską. Metoda angielska angielskich dżokejów taką napawała dumą, że innowację nie tylko powitali z szyderstwem, ale zagrozili strejkami. Korespondent „Jeźdźca i Myśliwego“ pisze z Wiednia: „Gdy w drągłej polowie

zeszłego roku Im Morgan poraz pierwszy wjechał na tor, siedząc na króciutkich strzemiączkach ze skurczonymi nogami, więc trzymając przy samych prawie uszach konia, z ironicznym uśmiechem patrzano na ten wybryk fantazji amerykańskiej; nawet poważny „Sport“ z wielkiem niedowierzaniem witał nowy system z za Oceanu, chociaż mu pewnych logicznych podstaw nie odmawiał. Nadzwyczajne powodzenie Morgana, jego nadzwyczajne zwycięstwa, które najwymowniej przemawiały za nową teorią, w krótkim bardzo czasie znieśli opinię sportamenu i szerszej publiczności, tak iż zawsze konserwatywna Austria zdobyła się na krok zadziwiającej samodzielności. Im Morgan w ubiegłym sezonie wzbudził tak wielkie zainteresowanie w Budapeszcie, że Mr. Jerzy Therley, członek budapeszteńskiej kolonii angielskiej, w osobnym interwiewie wy badał Amerykanina co do nowej teorii jazdy. Morgan, który nie uważa siebie bynajmniej za najlepszego jeźdźcę, jest Amerykaninem pochodzenia angielskiego, urodzonym z matki Indjanki. W dwu nastym roku życia po raz pierwszy dosiadł siodła; w roku 1884 ważąc wówczas 33 klg. zaraz w pierwszym meeningu zdobył trzy pierwsze nagrody. W r. 1895 na jednej „Duce“ brał udział w 14 gonitwach, w których 13 razy był zwycięzcą, a tylko raz był drugim u mety.

Od roku 1896 zostawał Morgan w kontrakcie u Mr. Daly, na którego koniach w St. Louis dziewięć razy był zwycięzcą. Do najlepszych zalicza Morgan rok 1898, w którym wśród 196 gonitw może się liczyć 65 zwycięstw wykazał. Kiedy w międzyczasie Daly stajnię zwinał, dał mu urlop i pozwolenie na udanie się do Europy.

Morgan powiada: „Jakkolwiek Ameryka angielskiemu szczerpowi zawdzięcza prawie wszystko, nie mogą nam wszakże Anglicy wziąć za złe, że w niektórych urządzeniach wprowadzamy ulepszenia. Do naszej metody jeźdźstwa jużemy nawyki i uważamy ją za dobrą. Nasza metoda polega na tem, że: 1) ciężar naszego ciała możliwie przenosimy na przód konia, 2) że podczas jazdy całym ciałem w ten sposób się na koniu zginamy, iż szyja jego całkiem nas zakrywa. Podstawą dla metody takiego jeźdźstwa jest to, że tył konia, zwolniony od ciężaru, wzmaga jego szybkość, jak u kangara, charta, zająca i t. p. Należy więc baczyć, aby tył konia i grzbiet w czasie biegu były wolne, to jest, aby ciężar dżokeja rureń konia nie kępował. Kof podczas biegu pruje powietrze, które bieg jego utrudnia. Jeżeli zatem dżokej siedzi na siodle całkiem prosto, to ciało jego walkę z powietrzem utrudnia; dla tego kładziemy się na koniu całym ciałem tak, aby szyja jego całkiem nas zakryła, a przez to zyskujemy to, że jedynie łeb konia wystawiony jest na walkę z powietrzem.“

* **Potwarz na profesorów gimnazjum polskiego w Cieszynie** Otrzymujemy następujący list: Szanowna Redakcjo! W numerze „Kurjera Lwowskiego“ z dnia 8 maja b. r. (nr. 127) w korespondencji z Cieszyna (na str. 3) podano fakta nieprawdziwe, uwłaczające nauczycielom gimnazjum polskiego w Cieszynie. Śmiem prosić Szanowną Redakcję, aby mi pozwoliła w łamach swego cennego pisma wiadomość tę sprostować.

Na wiecu w Cieszynie z d. 31 marca b. r. poseł z kurji V. p. Cingr powiedział publicznie, że jeden z profesorów gimnazjum polskiego głosował przy wyborach z kurji V na listę niemiecką. Na wezwanie moje, aby p. Cingr otwarcie wymienił nazwisko owego profesora, otrzymałem odpowiedź, że p. Cingrowi jacyś robotnicy wiadomości tej udzieliłi i, że nazwiska udzielić nie umie. Wobec tego stwierdziłem krótko, że p. Cingr jest mylnie poinformowany, że go ktoś w błąd wprowadził.

We wspomnianej korespondencji ma się znajdować dowód, że nie ja, ale p. Cingr ma rację, powiedziano tam bowiem, że na listę niemiecką głosowali profesorowie gimnazjum polskiego Karol Fober i Henryk Wytrzens. Otóż stwierdzam, że profesorem gimnazjum polskiego jest p. doktor Jan Wytrzens, a nie Henryk i p. Jan Wytrzens nie głosował na listę niemiecką. Stwierdzam, że nauczycielem śpiewu w gimnazjum polskiem jest p. Jan Fober, a nie Karol i p. Jan Fober nie głosował na listę niemiecką. Nadto zaznaczam, że owi wynalezieni w aktach wyborczych Henryk Wytrzens i Karol Fober są nauczycielami niemieckich szkół ludowych miejskich, a nie profesorami gimnazjum polskiego Tendencyjne fałszywe wiadomości o profesorach gimnazjum polskiego w Cieszynie przynoszą szkodę zakładowi kresowemu, to też zwracam się z gorącą prośbą do wszystkich pism polskich, które powtórzyły ową fałszywą wiadomość, ażeby ją raczyły na podstawie faktów przytoczonych sprostować. Kazimierz Wróblewski, nauczyciel gimnazjum polskiego w Cieszynie.

* **W kościele św. Florjana** niewiadomy złoczyńca rozbił trzy puszki, z których wykradł pieniądze. Kradzież tę spostrzeżono dopiero później. Zwrócił na nią uwagę sznur, wiszący od chóru. Po sznurze tym, jak

s.ę pokazuje, złoczyńca spuścił się do nawy kościoła, skrywszy się w tym celu na chórze. Polleja zarządziła w tej sprawie energiczne śledztwo.

* **Targ na Prądniku Białym.** Ogólny związek hodowców bydła we Lwowie wszedł w rokowania z galicyjskim Bankiem dla handlu i przemysłu. Chodzi o objęcie przez Bank targu na bydło na Prądniku Białym. Bank objąłby targ ten na podstawie pełnomocnictwa ogólnego związku hodowców.

* **Zmiany w galicyjskiej policji.** Czytamy w dziennikach lwowskich: Doniesienia dzienników o obsadzie stanowisk dyrektorów policji we Lwowie i Krakowie nie potwierdzają się. Prawdą jest tylko, że dyrektor policji we Lwowie, radca dworu Krzaczkowski, ustępuje w najbliższym czasie, wysłużony 42 lat. W jego miejsce, według wszelkiego prawdopodobieństwa, zamianowany zostanie radca policji lwowskiej, Schechtel. Dyrektor Korotkiewicz pozostaje nadal w Krakowie. Nie potwierdza się więc wiadomość o przyjęściu szefa sekcji w ministerstwie, Ignacego Rosnera, na stanowisko dyrektora policji w Krakowie.

Bużbotowe posiedzenia Rady miejskiej, odbyć się mają z rozporządzenia prezydenta Friedleina w poniedziałek dnia 13 i we wtorek dnia 14 b. m.

Zakończenie roku szkolnego W niedzielę, dn. 19 maja b. r. o godz. 10 rano, odbędzie się w szkołach przemysłowych uzupelniających: na Smoleńsku, na Kleparzu, w Ogródzie Angielskim, na Dajworze i na Kazimierzu, oraz w Zakładzie ks. Siemaszki na Kleparzu uroczyste zakończenie roku szkolnego, połączone z wystawą wypracowań piśmiennych i rysunków. Magistrat zawiadamia o tem pp. majstrów wszelkich rzemiosł i wzywa o jak najliczniejsze przybycie do szkół powyższych w celu przekonania się o postępie uczniów w nankach. Nabożeństwo dziękczynne na zakończenie roku szkolnego odbędzie się tegoż dnia o godzinie 9 rano w kościele księży Pijarów.

Odczyt. Wczoraj dnia 9 b. m. odbył się w „Czytelnia dla kobiet“ odczyt p. Adama Siedleckiego o „Witoldzie Gozdawie Godlewskim“. Przedwcześnie zmarły poeta jest indywidualnością silną i interesować też musi inteligentny ogół. Sympatyczny i znany już szerszym kołom prelegent wlał w te wspomnienia pośmiertne tyle poezji, że nastroił słuchaczy elegijnie. Wszyscy żalowaliśmy z nim razem tego młodego i pięknego życia, tak okrutnie zgaszonego zimnem techniem nienbłaganej choroby.

Z „Czytelnia dla kobiet“ donoszą nam, że dnia 14 b. m. we wtorek odbędzie się w lokalu Czytelnia (Sławkowska 12) wieczór muzyczny-wokalny z łaskawym współudziałem p. Wierzbickiego, prof. konserwatorium, p. M. Skiling, p. Delskiej i innych. Dochód przeznaczony na zakupno książek do bezpłatnej wypożyczalni, założonej przy Czytelnia dla robotnic i wieśniaczek. Wypożyczalnia ta liczy już około 300 czytelniczek, a książek tak mało, że częstokroć ludzie, przybyli po nie z Bronowia i innych wsi okolicznych, odchodzą z niezem. Liczmy napływ gości w urządzanym przez nas wieczorze dałby nam sposobność zakupu większej ilości dzieł dobrych, a każdy z przybyłych przyczyniłby się tem samem do podniesienia oświaty ludu. Wstęp 20 hal. Zarząd Czytelnia przygotował tanie bufet i różne niespodzianki.

Loterja fantowa na dochód biblioteki Koła mieszczńskiego odbędzie się w niedzielę dnia 12 b. m. w parku Jordana. Początek o godz. 2 popołudniu. Nie wątpimy, że piękny cel loterji zgrupuje tłumnie publiczność w sympatycznym i uroczym parku. Przygrywać będą dwie orkiestry: bierzanowska i salinarna z Wieliczki. Dzieci przy wejściu do parku dostaną bezpłatne podarki.

Samobójstwo. Właściciel Radłowic pod Samborem 70 letni Karol Barański, b. poseł sejmowy, odebrał sobie życie. Zmarły zażywał wśród obywatelstwa szczerego szacunku i sympatji. Przyczyną rozpaczliwego czynu był — jak się zdaje — rozstrój nerwowy.

Pożary. W Żurawnie spaliła się wolownia, należąca do właściciela dóbr p. Antoniego Skrzyńskiego, a w niej 28 sztuk wołów wartości około 7000 kor. W Gorajcu powiatu cieszanowskiego ofiarą pogrzebli padło siedmiu gospodarzy; szkoda w budynkach mieszkalnych i gospodarczych wynosi przeszło 20.000 koron.

Świechów stacją świętego. Miasteczko Świechów jest obecnie siedzibą prawosławnego świętego. Przebywa tam mianowicie skazany przez władze na osiedlenie w Świechowie twórca nowej prawosławnej sekty, która od niego wzięła swoje nazwisko. Jest to pop saratowskiej gubernji, nazwiskiem Enoch Błagowieszczeński, który kilka lat temu począł głosić nową wiarę.

Siebie uważa Enoch za proroka wprost z nieba wysłanego, w którego wcielił się duch Boga-Ojca. Słynnego cudotwórcę Jana Kronsztackiego uznaje Enoch jako wcielenie ducha Boga Syna. Jakiegoś trzeciego popa, któremu amputowano obie nogi, nwa-

Wyłączną i jedyną **Rekawiczek „KHIWA“** znanych ze swej **Zdzisław Zdanowicz** dobroci poleca **dobroci poleca**
w Krakowie, przy ulicy Sławkowskiej Nr. 8. 608

za Enoch za wcielenie Ducha świętego. Cały rząd, od cara począwszy, ogłasza nowy apostoł za dzieło Antychrysta.

Nauka ta trafiła do przekonania około 40 tys. ludziny w saratowskiej gubernji.

Rząd uznał za stosowne przeciwdziałać postępowi nauki Enocha i przesiedlił go wraz z kilkuset rodzinami chłopskimi do kaliskiej i siedleckiej gubernji. W kaliskiem Enoch nie przestawał agitować, udało mu się nawet kilkanaście osób z inteligencji czynowniczej rosyjskiej na swoją wiarę nawrócić. Wysłano go więc do Miechowa, gdzie od pół roku prowadzi ascetyczne życie. Co tydzień przechodzą procesje jego wyznawców z kaliskiej gubernji i kłękają na rynku, czekając na pojawienie się św. proroka. Policja chwytając Enochistów za włosy, do więzienia ciągnie i etapem zaowu w kaliskie odstawia, nie to jednak nie pomaga, Enoch agituje w dalszym ciągu. Z Samary zaś przechodzą do niego pieniądzy, których już uszkładał w kasie miechowskiej około 24 tys. rubli.

Gdy się urzędnicy dowiedzieli o pieniądzach Enocha, zaczęli go do siebie zapraszać i honorować; gdy Enoch poprosił ich, aby mu wyrobili prawo odprawiania nabożeństw w cerkwi, obiecując za to hojne ofiary, postarali się zadość uczynić jego życzeniu i Enoch przez jakiś czas mógł modlić się w cerkwi. Gdy jednak obietnice ofiary zawiódły, odebrano Enochowi to pozwolenie, a natomiast wysłano doniesienie do Petersburga, że Enoch gorszy lud, nazywając cara Antychrystem. Naczelnik miechowski oczekuje obecnie z Petersburga instrukcji co ma z nim zrobić.

§ Ucieczka hiszpańskiego konsula z Wiednia. Ze stolicy naddunajskiej zbiegł w tych dniach niewiadomo, jak, dotąd, w jakim kierunku, konsul Hiszpanji Marino Duran des los Rios de Castilla. Konsul odznaczał się bujnym i wesołym życiem i był codziennym gościem „etablissementów“, w których można się dobrze bawić, jeśli się wydaje dużo pieniędzy. Po za tem prowadził de Castilla fabrykę korków, która jednak wykazywała bardzo niepomyślne zamknięcia rachunkowe. Do ucieczki skłonił konsula zły stan jego interesów, i co za tem idzie, zwłaszcza, że „zabawy“ dużo kosztowały, obdłużenie nad siły.

Przez bankructwo poszkodowana jest w pierwszym rzędzie jego rodzina, a mianowicie teść na sumę 95.000 koron i szwagier na sumę 35.000 kor. Ponadto stracili attaché poselstwa tureckiego 80.000 k., a hiszpańscy handlarze wina 100.000 koron. Ogółem straty wynoszą 330.000 koron. Przemysłowe i kupieckie sfery Wiednia straciły stosunkowo bardzo niewiele.

Dzisiejsze depesze donoszą, że do majątku zbiegłego przed kilku dniami konsula hiszpańskiego Mariano Durano otwarty został konkurs.

§ Z Petersburga odebrał „Times“ następujące wiadomości: Od dni kilku krążą w stolicy rosyjskiej pogłoski o tłumnych aresztowaniach, rewizjach domowych i konfiskacie polejrzanych papierów. Polleja wykryła podobno ognisko rewolucyjno-socjalistycznej agitacji. Wśród aresztowanych znajduje się wiele osób zajmujących w społeczeństwie wybitne stanowiska, a sporo także robotników i studentów.

Minister handlu nadał starszemu kontrolorowi pocztowemu, Józefowi Sękowskiemu, posadę płatniczego w kasie dyrekcji poczt w Lwowie.

Namiestnik zamianował konceptistów namiestnictwa: dra Władysława Żurowskiego i Władysława Janowicza komisarzami powiatowymi, a praktykantów konceptowych namiestnictwa: Karola Marjańskiego, Władysława Chylińskiego i dra Aleksandra hr. Skarbka, konceptistami namiestnictwa.

Gabryelski (Krzysztofery, Kraków) sprzedaje fortepiany najznakomitszej w Austrii fabryki Petrof z mechaniką angielską po 500 — wiedeńską po 300 złr.

HUMOR.

Est modus.

— Bracie, wiosna dookoła.
Świat się cały w słońcu pławi,
Twoja mina zaś zgnębiona,
Czyż to ciebie nie nie bawi?

— Nie dziw że się, iż mnie smuci
Widok tych słonecznych rakiet,
Bo mi on wciąż przypomina,
Że trza żonie kupić — żakiet.

Kursy walut.

	K o r o n y			
	płać		żądają	
Ruble papierowe	253	—	254	50
Marki niemieckie	117	25	118	—
Franki papierowe	95	25	96	—
20-to frankówki w złocie	19	05	19	15

Uroczystość otwarcia Pałacu Sztuk pięknych.

Dziś o godz. 11 przed południem odbyła się uroczystość otwarcia i poświęcenia nowego pałacu Sztuk pięknych na placu Szezepańskim. O ile nowy gmach robi na zewnątrz nie zbyt dodatnie wrażenie, o tyle wewnątrz przedstawia się dość przyzwoicie. Należy podnieść przedewszystkiem bardzo dobre i stosowne oświetlenie poszczególnych sal pałacu. Ale jak wogóle u nas wszystko atawia się i robi tylko na szczyple rozmiary, tak też i nowy pałac Sztuki składa się z czterech małych pokoi i jednej, nieco większej sali, w której już dzisiaj, mimo, że grono gości nie było tak bardzo liczne, było już ciasno i duszno.

Wśród gości zauważyliśmy między innymi księcia-biskupa kardynała Puzynę, księdza biskupa-anragana Nowaka, księdza arcybiskupa Bilezowskiego, prezydenta J. E. Czysteczana, delegata Namiestnictwa p. Laskowskiego, dyrektora polleji p. Korotkiewicza, prezesa Akademji Umiejętności JE. hr. Tarnowskiego, prezydenta sądu karnego p. Morełowskiego, prezydenta sądu krajowego p. Brasona, rektora Jakubowskiego, dyrektora Kotarbińskiego, tudzież bardzo wielu artystów. Z Warszawy przybył na uroczystość redaktor „Tygodnika ilustrowanego“ p. Wolff

Właściwa uroczystość rozpoczęła się następującym przemówieniem prezesa Towarzystwa Sztuk pięknych, Edwarda hr. Raczyńskiego:

„Szanowni Panowie! W imieniu Towarzystwa sztuk pięknych witam Panów tem serdeczniej, iż czynię to we własnym jego domu. Postawienie takiej siedziby było długoletnim życzeniem naszym, raz, bo chcieliśmy dać towarzystwu szerszą i trwalszą podstawę, a bardziej jeszcze dlatego, bo sądziliśmy, że ściśniami i zgłębnymi węzły, które je z Krakowem łączą.

„Towarzystwo sztuk pięknych cieszyło się od dawna łaską i względami miasta i kraju. Nie jest to zasługą jego, lecz raczej dowodem, że istnienie jego i cele odpowiadają rzeczywistej potrzebie. Przekonani, że sztuka jest jednym z najważniejszych czynników cywilizacji, że rozwój jej dodaje blasku i żywotności całemu społeczeństwu, służymy jej gorliwie. Spotkaliśmy się jednak z zarzutem, że nie jesteśmy stowarzyszeniem artystów. Ale właśnie dla tego i tem łatwiej możemy się nie solidaryzować z żądanym z przeciwnych kierunków, które z wielką może dla niej korzyścią w sztuce się objawiają. Jesteśmy bowiem jedynie pośrednikami między artystami a publicznością, rozpowszechniając, jako premje, reprodukcję wybitnych obrazów polskich, rozlosowując zakupione w miarę zasobów dzieła sztuki, a w salach wystawowych dając publiczności sposobność poznania utworów artystów naszych, których się ona uczy kochać i cenić.

„Do tego zadania, do tego obowiązku poczynna się Towarzystwo w zupełności, a jeśli usiłowania nasze podlegały niekiedy krytyce, to było to w najgorszym razie chyba winą mylnego zapatrywania się, lecz nigdy złej woli lub nieszezerej chęci. W tem też poczuciu śmiemy liczyć na sympatje i poparcie tak artystów, którym i nadal wiernie służyc chcemy, jak i ogółu, którego jesteśmy, że się tak wyrażę, przedstawicielami. Poparcie to przysporzy nam środków materialnych, tak nam bardzo potrzebnych i doda sił moralnych, abyśmy pokrzepieni na duchu, obowiązkiem naszym sprostać zdołali w skromnym, lecz użytecznym zakresie naszej działalności.“

Następnie hr. Raczyński poprosił ks. infuła Krzemieńskiego o dokonanie aktu poświęcenia nowego gmachu.

Po odbyciu tej ceremonji zabrał głos ks. Krzemieński, udzielając błogosławieństwa artystom, aby pracowali z pożytkiem i chwałą dla Kościoła, Ojczyzny i sztuki. Artysty nie powinni się zrażać pierwszym lepszym niepowodzeniem, bo w takim położeniu, w jakim my się znajdujemy i nasz kraj, każda praca musi być poświęcona z pewną ofiarą. Obok względów materialnych artysty nasi winni zawsze pamiętać o tem, że mają się przyczynić do chwały polskiego imienia. Ci zaś wszyscy, którzy będą w przyszłości stać na czele Towarzystwa sztuk pięknych, niech pamiętają, że mury tego gmachu są poświęcone, iż nie powinno w nich się znaleźć żadne dzieło sztuki, któreby było obrazą Boga, choćby było ujęte w najpiękniejsze formy. Niech Opatrzność błogosławi temu gmachowi i sztuce polskiej!

Na tem uroczystość się skończyła. Goście rozeszli się po salach, aby zwiedzić sam gmach i umieszczone w nim obrazy. Sprawozdanie z tej pierwszej wystawy podamy w najbliższym numerze „Głosu“.

Z dziejów walki na śmierć i życie.

POZNAN 10-go maja. „Tagl. Rundschau“ w odpowiedzi na twierdzenie „Köln. Volksztg.“

że hakatyści prą Polaków Poznańskich w objęcia panslawizmu, pisze, że jeszcze Towarzystwo H. K. T. nie istniało, a już szerzyły się wśród Polaków tendencje panslawistyczne.

Niemiecki wykład nauki religji zaprowadzono w wyższych klasach szkoły we Wrześni.

„Geselliger“ pisze, iż w skutek petycji toruńskich Niemców-katolików, rozporządził książka biskup chełmiński, aby nabożeństwo majowe dla tychże w języku niemieckim odbywało się codziennie w kościele Panny Marji. Niemcy widocznie szczęśliwi są z petycjami od Polaków. Grudziadcy Polacy bowiem od dwóch lat kołatają u księdza biskupa o polskie nabożeństwo majowe, a na petycję wysłaną do biskupa z Gdańska w sprawie polskich nabożeństw i gry na organach przed przeszło pół rokiem, dotychczas nie nadeszła żadna odpowiedź.

Katolicka „Neisser Ztg“ potwierdza teraz, że nietylko (mimo zaprzeczeń) komenda VI korpusu armji (śląskiego) zabroniła kapelanom wojskowym wygłaszania kazań dla polskich żołnierzy, ale że uczyniła to zupełnie samodzielnie, pomijając biskupa polowego księdza Assmanna. Dalej donosi to samo pismo, że komenda VI korpusu wezwała proboszcza wojskowego w Kłodzku, aby w przyszłości przy udzielaniu ślubów podoficerom, gdyby ci chcieli poślubić protestantki, nie wpływał na nich, aby wychowywali dzieci w religji katolickiej.

Rada państwa w Wiedniu.

Piątkowe posiedzenie Izby.

Dep. dr Kos rzucił się, jak zwykle, w sposób namiętny i gwałtowny na „rządy polskie“ w Galicji. Prawo propinacji jest istną bolączką Galicji, dobrze na niem wychodzą tylko żydzi, sący chłopca, jak pijawki.

Chłop galicyjski, który najczęściej pracuje o chłodzie i głodzie, pokrzepia się gorzałką; ona jest dla niego jednym z najpotrzebniejszych artykułów konsumcyjnych, a tymczasem chce się podnieść już i tak wysoki podatek od niej, wskutek czego wódka musi podrożeć. Mowca oświadcza się stanowczo przeciwko przedłożeniu rządowemu.

Po drze Kosie przemawiał jeneralny mowca „pro“ dep. hr. Deym i referent dep. Dawid Abrahamowicz.

Następnie Izba przystąpiła do głosowania nad postawionym wczoraj przez dep. Elderscha wnioskiem, aby nad przedłożeniem rządowem o podatku wódczanym przejść do porządku dziennego. Wniosek został odrzucony.

Izba zatem przystąpiła do dyskusji szczegółowej nad ustawą o wódce. Nad § 1 zabrał głos pierwszy dep. Schraffl, który właśnie w tej chwili przemawia.

Po dep. Schrafflu przemawiał dep. Kathrein, który postawił wniosek, domagający się pewnej drobnej zmiany w postanowieniach przedłożenia rządowego, odnoszących się do wywozu wódki.

Następnie zabrał głos dep. Korol, który przemawiał w sposób podobny, jak dep. Kos. Stosunki finansowe w Galicji znajdują się w bardzo opłakanym stanie. Doprowadziły do tego rządy pewnej partji, która się rozpanoszyła w kraju.

Chłop ruski jęczy już i tak pod rozmaitymi podatkami, a przedłożenie o wódce ma włożyć na niego nowe ciężary. Podwyższenie podatku od wódki odbije się przedewszystkiem na ruskim chłopie w Galicji.

Po Korolu zabrał głos dep. Reicher, który przemawia właśnie w tej chwili.

Jeneralny mowca „pro“, dep. hr. Deym oświadczył, że stoi na tem samym stanowisku, co inni mowcy, którzy podczas jeneralnej dyskusji przemawiali za ustawą o podatku wódczanym, t. zn., że popiera ją nie ze względu na jakieś szczególne zalety, któreby się odznaczała, ale ze względu na smutny stan finansów krajowych, którym ma ona przyjść z pomocą. Mowca ubolewał nad tem, że sprawa ta nie została załatwiona przez Sejmy, które są jedynie tutaj kompetentne. Skoro jednak stało się inaczej, musimy się z tym stanem faktycznym pogodzić i załatwić się z przedłożeniem rządowem w drodze parlamentarnej, skoro nie da się inaczej. Wobec tego mowca i jego towarzysze będą głosowali za przedłożeniem rządowem, spodziewając się jednak, że przy rozdziale nowego podatku będzie uwzględnione położenie finansowe każdego z poszczególnych krajów koronnych.

Kapelusze, — Czapki „Sweter“ do rowerów, — Pończochy, — Paski, — Koszulki, — Rękawiczki damskie i męskie, — Parasolki, — Parasole.

JEDYNE wypróbowanej dobroci TUTKI CYGARETOWE.

F. A. GRIGAR, Kraków, Rynek główny, Linia A-B, Nr. 44.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

TELEGRAMY „GŁOSU NARODU“ Z DNIA 10 MAJA 1901.

W dyskusji szczegółowej nad § 1 ustawy wódczanej po dep. Krcolu przemawiał krótko referent dep. Dawid Abrahamowicz, polemizując z Kosem i Krcolem, poczem Izba przyjęła § 1 w brzmieniu, zredukowanemu przez komisję.

Po przerwaniu dyskusji prezydent udzielił głosu dep. Steinowi, który domagał się, aby jak najrychlej umieszczono na porządku dziennym ustawę o skróceniu dnia roboczego.

Następnie dep. Wolf wniósł następującą interpelację: „D. 1 maja b. r. rozwiązano kartel naftowy. Wielkie rafinerie chciały przez to zdusić rafinerie mniejsze, aby potem pomieściły się w warunkach korzystniejszych dla siebie warunkach. Aby pomniejszonym rafinerjom walkę konkurencyjną utrudnić, producenci ropy podnieśli cenę surowca. Rafinerie, które same ropy nie eksploatują, udały się do ministerstwa kolejowego z prośbą o obniżenie taryf kolejowych dla arnowca. Szef sekcji Liharzik oświadczył interesantom, iż nie może zgodzić się na obniżenie taryfy dlatego, że walka, która powstała wskutek rozwiązania kartelu, obniżyła ceny jeszcze bardziej i przybrała jeszcze ostrzejsze formy. Nie rozumiem, jak rząd może występować w ten sposób przeciwko obniżeniu cen tak ważnego artykułu, jakim jest nafta i zapytuję dlatego rząd o powody tego kroku“.

O godzinie 5 po południu prezydent hr. Vetter zamknął posiedzenie, oznaczając następne na poniedziałek na godz. 3 po południu.

WIEN 11 maja. (Tel. własny „Gł. Nar.“) Izba poselska odbędzie przed Zielonymi Świątkami jeszcze ośm posiedzeń. Ferje na Zielone Świątki będą bardzo krótkie.

WIEN 11 maja. (Tel. własny „Gł. Nar.“) Przywódcy Koła polskiego na konferencji z prezesem ministrów oświadczyli, że żądają dla regulacji rzek galicyjskich większą część sumy 75 milionów koron, przeznaczonych na ten cel, a przytem obniżenia podatku, który kraje muszą w zasadzie dopłacić do regulacji.

NADESŁANE.

PISZCZANY

najznakomitsze uzdrowisko siarczano-mułowe dla reumatyków, w cierpieniach stawów i kci, w gruźlicy stawów, po złamaniach i zwichnięciach, w podagrze, nerwobólach, zwłaszcza w ischias.

Urządzenia tak co do mieszkań, jak i kąpeli według wszelkich wymagań — od luksusowych, aż do najtańszych. Trzy baseny czyste siarczane, trzy siarczano-mułowe, jeden porcelanowy. Osobny basen dla ubogich z kąpielami po 10 cent., drugi po 40 cent. — Wanny porcelanowe, marmurowe i drewniane. Stosowanie kąpeli błotnych lokalnych z niezrównanym skutkiem. 1222

Okolice górzysta.

Wszelkich informacji udziela Dr A. Teichmann. Do 15 maja Od 15 maja Kraków, Rynek gł. Piszczany na Węgrzech.

Dr M. CERCHA

ordynuje, jak zawsze, od 1-go czerwca w Krynicy (Domek Szwajcarski). 1249

Podziękowanie. 1289

Wszystkim tym, którzy nam z powodu skonu s. p. Leona Remina złożyli dowody współczucia po tak ciężkiej stracie, jakoteż oddali ostatnią przysługę zmarłemu, a mianowicie: Wielbnemu Duchowieństwu, Szanownemu Cechowi Malarzy krakowskich oraz przyjaciółom, kolegom i znajomym zgasłego, składamy serdeczne, staropolskie „Bóg zapłać!“

Również wyrażamy Wielmożnemu Panu drowi T. Mączce naszą głęboką wdzięczność, za pełną poświęcenia troskliwość w niesieniu ulgi i otuchy s. p. Leonowi w ciągu ciężkiej a beznadziejnej choroby.

Rodzina.

SKŁAD FORTEPIANOW W. Barabasz i Sp

Kraków, Rynek 39, I. piętro. 604

Letnie mieszkanie w Rudawie.

Trzy pokoje, przedpokój i kuchnia wraz z werandą, ogrodem i altaną są na lato we dworze w Rudawie do wynajęcia.

Stacja, poczta i kościół w miejscu.

Wiadomość tamże.

Sandomierz: Administratorem dyecezyj sandomierskiej mianowany ks. Stanisław Zdzitowiecki.

Członkowie kapituły postanowili złożyć JE. biskupowi Ruszkiewiczowi prośbę o objęcie rządów dyecezą do czasu konsekracji nowego biskupa.

Wiedeń: Zmarł tutaj kapelmistrz chóru i muzyki kościoła św. Stefana, głośny muzyk Gottfried v. Preyer. Dożył on lat 95, nie używając trункów i jedząc bardzo umiarkowaną ilość mięsa.

Rzym: Otrzymano tutaj zawiadomienie urzędowe, że Rada związkowa szwajcarska upoważniła prezydenta związku szwajcarskiego do przyjęcia obowiązków sędziego rozjemczego w sporze pomiędzy Włochami i Peru, co do pewnych artykułów traktatu handlowego.

Paryż: Niektóre dzienniki przemawiają za solidarnym współdziałaniem rojalistów, bonapartystów, antysemitów, stronników Mésine'a i Dérouléda przy zbliżających się wyborach do izby deputowanych, celem ocalenia Francji od socjalnego przewrotu.

Rzym: Sprawozdanie komisji o projekcie rządowym reform finansowych wejdzie na porządek dzienny Izby we wtorek lub środę przyszłego tygodnia. Referent Baselli odrzuca projekty rządowe, wychodząc z zasady, że proponowane przez gabinet środki, nie stworzą dla finansów włoskich trwałego oparcia. Mniejszość komisji stawia votum separatum, dla rządu pomyślnie. Rząd nie traci nadziei, że w pełnej Izbie przyjdzie do kompromisu.

Londyn: P. W. Conyngam Greena, który do wybuchu wojny afrykańskiej był agentem dyplomatycznym angielskim w Pretorji, a potem pełnił obowiązki komisarza cywilnego przy kwatery głównej, otrzymał nominację na posła angielskiego w Bernie szwajcarskim.

Berno szwajcarskie: Młodoturcy, osiedli tutaj, rozpoczęli wydawanie pisma tureckiego, w którym sultana nazywali zbrodniarzem, mordercą, dusicielem i t. d.

Posel turecki poskarżył się przed Radą związkową, która wdobyła śledztwo.

Zabezpieczenie robotników.

Paryż: Gabinet zaraz po zebraniu Izby będzie się domagał, by na porządek dzienny przyszedł projekt rządowy stworzenia kasy emerytalnej dla starych robotników.

Pomiędzy komisją i rządem ma miejsce spór, co do organizacji tej instytucji. Rząd chce stworzyć kasę centralną pod zarządem ministerstwa handlu. Komisja proponuje założenie dwudziestu kas obwodowych.

Sprawa marokańska.

Wiedeń: „Polit. Corresp.“ pomieszcza komunikat z kół dyplomatycznych, że sprawa marokańska poważnie się obecnie zaogniła. Dla tego też interesowane mocarstwa zwracają na nią baczniejszą uwagę, niż poprzednio.

Mylnem atoli jest mniemanie, jakoby sprawa już dorosła do takiego stadium, w którym wymagałaby układów pomiędzy gabinetami. Żaden z gabinetów, interesowanych w sprawie marokańskiej, nie chce wziąć na siebie odpowiedzialności rozpoczęcia układów, które grożą wielkimi trudnościami.

Dyplomacja europejska jest przekonana, że również i gabinet francuski nie da się popchnąć stronnictwu kolonialnemu ku akcji zbyt gorącej, przeciwko Marokko.

Serbowie macedońscy.

Belgrad: Rząd tutejszy jest bardzo niezadowolony z postępowania władz tureckich w Macedonji, które prześladują obecnie również i Serbów tamtejszych, choć ci zachowują się zupełnie lojalnie.

W Vucitru (wilajet kossowski), zrewidowano szkołę serbską, rzeczem skonfiskowano mapę, na której ów wilajet oznaczono jako Starą Serbję.

Hammerstein i Lucanus.

Berlin: Nowy minister spraw wewnętrznych Hammersteinu zawdzięcza swe wyniesienie szefowi kancelarii Lucanusowi, który wraz z nim był członkiem burszenschaftu „Vandalia“ w Heidelbergu.

Obydwaj jeszcze teraz brali udział w bankietach studenckich. Lucanus zwrócił uwagę cesarza na Hammersteina, gdy układy z Bethuan-Hollwegiem spełzły na niczem.

Przesilenie w gabinecie serbskim.

Belgrad: Minister oświaty Paweł Marinkowicz i minister wojny Miłosz Wassicz podali się do dymisji.

Teke oświaty objął po Marinkowiczu profesor uniwersytetu belgradzkiego i b. minister Ljubomir Kovacevich, wojny zaś pułkownik sztabu jeneralnego i honorowy adjutant króla Božidar Jankowicz.

Król Aleksander, przyjmując dymisję Marinkowicza i Wassicza, zastrzegł sobie użycie ich na ewentualny wypadek w przyszłości.

Mowa Chamberlaine'a.

Berlingham: Wczoraj miał mowę angielski minister dla kolonij Chamberlain, który podniósł, że Anglja, prowadząc wojnę w Południowej Afryce, walczy o utrzymanie swojego stanu posiadania, jakoteż o powagę względem swoich kolonij i posiadłości zamorskich. Odstępując od walki, straciłaby wiele na powadze.

W sprawie cel węglowych oświadczył Chamberlain, że powstałe z nich ciężary, spadną przeważnie na zagranicznych handlarzy węglem i właścicieli kopalń.

Partyzantka Boerów.

Pretorja: Boerowie w liczbie 500 zaatakowali obóz jenerała Beatrona. Działła Maxima i „Pom-Pom“ zmusiły ich do odwrotu, przytem stracili 6 ludzi. Fort Klipdam, gdzie mieszkał kapitan Dahl, został zdobyty przez pułkownika Greenfella, przytem padło 9 Boerów.

Londyn: „Times“ donosi z Kapsztadtu, że skutkiem ostatnich operacyj wojennych 1.500 uzbrojonych Boerów częścią poddało się, częścią zostało wziętych do niewoli.

Zakaz noszenia nożów w Moskwie.

Moskwa: Wielki książę Sergjusz, gubernator moskiewski, wydał zakaz noszenia noża przy sobie.

Przekroczenie tego zakazu będzie karaniem trzymiesięcznym aresztem, lub grzywną do wysokości 500 rubli.

Zatarg pocztowy w Turcji.

Konstantynopol: Porta wystosowała do przedstawicieli mocarstw nową notę, w której stara się udowodnić, że instytucja poczt obcopaństwowych nie opiera się właściwie na żadnej podstawie prawnej. Nota żąda zniesienia tych poczt i powtarza raz jeszcze zarzuty kontrabandy, przemycanej w workach pocztowych.

Ambasadorowie państw europejskich odesłali notę tureckiemu ministrowi spraw zagranicznych z tem nadmienieniem, że z powodu obrażającej treści nie mogą jej przyjąć do wiadomości.

Okręt francuski „Congo“, który odplynął do Syrii, nie chciał przyjąć tureckich przesyłek pocztowych. Ambasador francuski nakazał, aby okręty stacyjne były na wszelki przypadek gotowe do drogi.

Krają tu pogłoski, że rosyjski okręt „cesarzewicz“, który odplywa jutro do Syrii, chce przyjąć przesyłki tureckie.

Körber baronem, czyli nowe „junctim“.

Wiedeń: Źródła dobrze poinformowane donoszą, że prezydent ministrów, dr Körber ma zostać baronem w chwili, gdy parlament uchwali ustawę wódczaną, inwestycje kolejowe i projekt kanałowy.

(Jest to zupełnie nowe „junctim“ między kolejami, kanałami, wódką i baronostwem p. Körbera. Przyp. Red.).

Przyszły następca tronu włoskiego.

Rzym: Przyjście na świat potomka królewskiego oczekiwane jest w najkrótszym czasie.

Król Wiktor Emanuel wystosował do prezesa ministrów Zanardellego pismo, w którym prosi, aby naród nie ponosił z tego powodu żadnych kosztów i nie ofiarowywał mu żadnych upominków.

Pismo to wywarło jak najlepsze wrażenie.

Zmiana Lokalu.

L. Tomaszewicz mechanik i optyk w Krakowie, przy ulicy Floryańskiej L. 2, Hotel Drezdeński

poleca okulary, ewikiery, lornetki, barometry, termometry, urządza dzwonki elektryczne, telefony, gromochrony. Zamówienia oraz reperacje wchodzące w zakres optyki i mechaniki, uskutecznią się w krótkim czasie. — Ceny umiarkowane. 1176

Domki Murowane
 Nowe, ze studnią i ogródkiem, zdanym tak dobrze na mieszkanie w lecie jak i w zimie; tak bowiem do dzisiaj nie ma zamieszkiwanych. Wolny od podatku. Cena 1.400 złr. Z powodu wyjazdu właściciela, na wyjątkowych warunkach i za okazaniem sprzedaje się każdemu, kto zgłosi się w tym celu do 15 Maja. Domek 3-ch małych ubikacjach, komóreczki, łazienka. Położony jest w Dębnikach, na drodze do Puchowic, Nr. 146, tuż przy piętrowym czerwonym domem. 1286

Paw i Pawica
 Należy do sprzedania przy ulicy Operowej L. 14 w Krakowie 1279 1 2

Przepiękne
 BATYSTY, ZEFIRY,
 KRETONY, WOALE,
 Materye na suknie
 nadeszły
Jan Błazek
 KRAKÓW 1277
 ul. Floryańska 17.

L. 32717 901.

Obwieszczenie.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa podaje do publicznej wiadomości, iż w **Piątek dnia 17 maja 1901** odbędzie się w Wydziale ekonomicznym Magistratu o godzinie 12-tej w południe **Licytacja na szycie mundurów dla służby miejskiej** t. j. dla woźnych i pacholców w ciągu roku 1901.

Gmina miasta Krakowa dostarczy przedsiębiorcy sukna i drylu na mundury, oraz guzików z herbami, — przedsiębiorca zaś będzie obowiązany dostarczyć obok naszywania także podszewek, guzików zwykłych, sukna na wyłogi i t. p.

Do ofert, opatrzonej marką stemplową na 1 koronę, do których ma być dołączony kwit Kasy miejskiej na dowód iż przepisane wadium w kwocie 200 koron złożono przed terminem licytacyjnym, należy także dołączyć próbki podszewek i dodatków.

Warunki tego przedsiębiorstwa przejrzeć i bliższych wyjaśnień zasięgnąć można w Wydziale ekonomicznym Magistratu w godzinach urzędowych przed południem, gdzie też odnośne formularze do ofert wydawane będą.

Magistrat stoł. król. miasta **Kraków dnia 4 Maja 1901.**

1285 1 1 **J. Friedlein.**

ZMIANA LOKALU.

Cukiernia Adama Piaseckiego
 przy ul. Długiej L. 10
 poleca Szan. Publiczności ciasta deserowe, amaczne, w wielkim wyborze ciastka drobne, herbatniki, karmelki, terty w rozmaitych gatunkach, cukry, czekoladki najwybredniejsze, odznaczające się naturalnymi smakami, jakoteż wódki, likiery krajowe i zagraniczne, cognac znakomity, nalewki własnego wyrobu.
 Kawa, herbata, czekolada o każdej porze, przy cukierni czerstwie pisma, sala bilardowa.
 Dziękując za dotychczasowe łaskę w poparcie, polecam się nadal Szan. Publiczności, zapewniając, że staraniem mojem własnym zaskarżone względy, utrwalę sumiennem i punktualnym wykonaniem zleczeń, 1287 z głębokim szacunkiem
ADAM PIASECKI, cukiernia
 Kraków, ul. Długa L. 10.

Największy Skład
Maszyn do szycia i haftu
„SINGERA“
 Kraków, Rynek gł. Nr. 18
 POLECA
 maszyny najnowszej konstrukcji, ręczne od 30 do 65 złr., nożne od 40 do 120 złr. gotówką 10% taniej, cenniki ilustrowane przesyła franco.

Bezpłatna nauka haftu robót ażurowych i wszelkiego szycia maszynowego. 34

Szczególną uwagę zwracam na moje ulepszone maszyny pierścieńowe do haftu i szycia, przy których nie potrzeba chęć takowe przyrządzić do haftu ani odgręcać ząbków, ani zmieniać płyty jak przy innych maszynach, które głoszone bywają za najnowsze, a które ani konstrukcją, ani trwałością, ani cichem chodem nie mogą być nawet w przybliżeniu porównane do moich najnowszych maszyn **Singera modelu z roku 1901.**

R. Pawłowski dawniej J. Iwanicki.

SZCZAWNICA
 Zakład zdrojowo-kapielowy.
 Pierwszorzędna stacja klimatyczna. Sezon od 20-go Maja do 30-go Września. Urządzenia postępowe. Desinfekcja mieszkań troskliwa. Wody ze znanych ze skuteczności zdrojów Józefiny i Magdaleny we wszystkich znacniejszych handlach i aptekach. Zamówienia na mieszkanie przyjmuje Dyrekcja Zakładu górnego.
 1246 2 4 **F. Wiśniewski.**

L. 32717 901.

BAZAR KRAJOWY

w Krakowie,
 róg Rynku głównego i ul. Brackiej pod Nr. 20,
 na sezony wiosenny i letni

POLECA:

Sukna i najmodniejsze Korty na ubrania męskie,
 Gotowe Burki oryginalne sławuckie,
 Łańcuckie Płótno na wszelką bieliznę oraz stołową Bieliznę,
 Andrychowskie kolorowe Płócienna oraz Zefiry. 908 8 10

WYBÓR WIELKI.
 Ceny fabryczne stałe.
 Próbkę na żądanie wysyłamy odwrotną pocztą franco.
Zarząd Bazaru.

Wątki do fonografów i grafonów

oraz **PŁYTY DO GRAMOFONÓW**
 z polskim tekstem
 śpiewane przez pierwszorzędnych artystów operowych
 poleca magazyn wyrobów optycznych i mechanicznych 532
K. Zielińskiego
 Kraków, Rynek, A-B, 39.
 Oryginalne amerykańskie grafony do przyjmowania i reprodukcji od koron 70.

Nowo założony zakład siodlarsko-powozowy
Edwarda Mücka
 w Krakowie, ul. Zwierzyniecka L. 25, który istniał dłuższy czas zagranicą, podejmuje się wszelkich robót powozowych, przyjmuje zamówienia na nowe, odnawia stare i przerabia podług najnowszej konstrukcji z najlepszych materiałów, punktualnie na czas oznaczony po cenach najniższych. 1151 4 0

MODNE PASKI DAMSKIE
 w największym wyborze i najtaniej 684
 jako nowość polecam paski jedwabne szt. 90 ct.
A. FRONCZ Kraków, Florjańska 17.

W bardzo pięknej i zdrowej okolicy, bo zaraz za Warszawską rogatką, jest **dom parterowy, murowany, dachówką kryty, bardzo dobrze zbudowany, wolny od podatku, z ogródkiem warzywno-owocowym, który może być użyty jako parcela budowlana: z powodu zmiany pobytu, tania do sprzedania. — Wiadomość na miejscu Krowodrza murowana Nr. 147, Kraków. 1157 2 4**

Zmiana Lokalu!!
 NOWA WIEDĘNSKA
PRALNIA BIELIZNY
 przeniesioną została z dniem 15 kwietnia 1901 r. z ulicy Gołębiej L. 1 na ulicę Floryańską L. 26 róg ul. św. Marka, parter.
 Dziękując Szan. Odbiorcom za dotychczasowe zaufanie i ręczę nadal za ręczne, czyste, sumienne i nieszkodliwe wykonanie po cenach jak najprzystępniejszych, polecam się względem Szan. P. T. Publiczności. Z poważaniem
 1202 3 0 **Emilia Skrzyńska.**
 Zamówienia z prowincji wykonuje na czas oznaczony.

Reperacyj dywanów perskich
 podejmuje się przybyły z Konstantynopola były pracownik fabryki dywanów także, a które wykończa z gwarancją niepoznania dokonanych reperacyj. — Zgłoszenia przyjmuje **Wital Adziman** (turek), w Hotelu „Union“ ulica św. Gertrudy Nr. 27. 469 2 3

Poszukuje się Pokoju
 w pobliżu plant z dwoma łózkami na 15 dni, od 12/5 począwszy. Oferty z ceną do działu inser. „Głosu Narodu“ pod lit **B. T. 5.** 1262 2 2

Zginęła Suczka
 biała, mała, pncz, z obciętymi uszami i ogonem. — Znalazca raczy ją oddać za wynagrodzeniem na ul. Rajską L. 5 do właściciela domu. 1281 1 3

Umeblowany duży Pokój frontowy, z balkonem, na jednym z pierwszorzędnych ulic, na żądanie całkowitem utrzymaniem i obsługa, dla osoby dystygowanej do wynajęcia. Bliższa wiadomość w dziale ins. „Głosu Narodu“, p. l. 1221. 3 3

SZPARAGI
 w wybornym gatunku, dostarcza w paczkach 4 kgr. netto, po cenie 6 koron 1178 6 10 franco
Zarząd dóbr Mieleskich

Zdolny Subiekt Cukierniczy
 potrzebny do fabryki
Józefa SIERMONTOWSKIEGO
 w Krakowie. 1265

Poszukuje się
 dzierżawy, ewentualnie kupna apteki w większym mieście. Zgłoszenia pod lit. „A. B.“ 1183 przyjmują Dział inseratowy „Głosu Narodu“. 1183

Do sprzedania
Majątek Ziemi
 5 klm. od Krakowa, w zdrowej okolicy, 150 mrg obszaru, w tem 30 m. łąk, reszta rola Budynki wystarczające. Wiadomość w biurze adw. **Dra Stanisława Tomika** w Krakowie, ulica Floryańska Nr. 35. 1245 4 6

MIODOSYTANIA
 założona w roku 1841
KAZIMIERZA ROBACKIEGO
 w Krakowie, ulica Sławkowska Nr. 28
 poleca **MIODY** w butelkach na garance i w pokojach gościnnych na szklanki:

Miód myśliwski . . . 1 but. 30 ct.	Miód wytrawny . . . 1 but. 70 ct.
Miód lipowiec . . . 1 „ 35 „	Miód kuracyczny . . . 1 „ 80 „
Miód Trojniański . . . 1 „ 40 „	Miód esencya . . . 1 „ 1-— „
Miód stołowy lekki . . . 1 „ 50 „	Miód kopowiec . . . 1 „ 120 „
Miód „ mocny . . . 1 „ 60 „	

 610
 Posiada na składzie znaczne zapasy miodów owocowych: maliniaki, wiśniaki, dereniaki.

M. Beyer i Sp.
 Kraków, Sukiennice Nr. 12, 13 i 14,
 naprzeciw kościoła Najświętszej Marii Panny,
 POLECAJĄ 1148 2 0
WIELKI ZAKŁAD WYROBU BIELIZNY
 i Wypraw ślubnych
 SKŁAD FABRYCZNY TOWARÓW PŁÓCIENNYCH
 Bielizna damska i męska od 1 złr. za sztukę,
 Dziecinna w wielkim wyborze i każdej wielkości.
 Płótna krajowe i zagraniczne.
 BIELIZNA STOŁOWA BIAŁA I KOLOROWA.
Główny Skład
 oryg. Bielizny wełnianej trykotowej prof. Dra Gustawa Jaegera, oraz wszelkich wyrobów trykotowych bawełnianych, wełnianych i jedwabnych pończoch damskich i dziecięcych, także skarpetek męskich i dziecięcych.
 Na wiosenny sezon: Bluzki do prania kretonowe, zefirowe i jedwabne od 1 złr. 75 ct, za sztukę. — Halki letnie kretonowe, wełniane i jedwabne od najtańszych do najdroższych.

LINOLEUM
 Dywany i Cerata Obrusy Chodniki Fartuszki
 Specjalny skład Tryesteńskiej fabryki w Krakowie ulica Szewska Nr. 1. 707 17 0

Na sezon podróży dla pp. Artystów i Amatorów Sztuk Pięknych!
FARBY olejne i akwarelowe z różnych fabryk
PLÓTNA NA MIARĘ i NA BLEITRAMACH NACIĄGNIĘTE
Książki i Bloki do szkicowania
PAPIERY, KARTONY i DESZCZÓŁKI do malowania
Werniksy i wszelkie środki do farb
PĘDZLE w różnych gatunkach, PALETY z drzewa
i porcelany, STALUGI polne, aktydane
PARASOLE polne, LASKI do
przyczepiania parasola
Kapełusze dla
malarzy.

REIM i SPÓŁKA
 Rynek 37, KRAKÓW, Linia A-B.
POLECAJĄ:
PERFUMY, MYDŁA, PUDRY
 Wedę kelońska, Wody toaletowe, Przybory do golenia, Środki kosmetyczne
 Środki do czyszczenia i konserwowania zębów i różne inne artykuły i przybory toaletowe.
 Opal, Benzollnar, Feraxolln, Aphanizon, Benzyna, Mydeł-
 ka oraz inne środki do czyszczenia sukien z plam. * * * * * dla turystów Lusera, — Clavethyl tynktura na nagniotki.

Na sezon podróży i kąpielowy!
FLASZKI Podróżne, KUBKI do Podróży
 papierowe, gumowe i metalowe do składania
Necesery podróżne, Rzemyki do podróży
PODUSZKI do wydymania, WANNY i MIEDNICE gumowe do podróży.
CZAPKI i KAPELUSZE do KĄPIELI
Pantofelki do kąpeli
APARATY, Taśmy, RĘKAWICZKI
i Gąbki do naclerania ciała
Środki kąpielowe
lecnicze.

Aparaty i wszelkie artykuły do robienia wody sodowej. Lodownie do robienia lodów, Aparaty do filtrowania wody.

BO R A X czyszczony „KAISERBORAX“ w pudełkach po 15, 30 i 75 halerzy.

Miesiąc Maryi

awierający Msze święte na wszystkie dni Maja oraz Rozmyślenia na każdy dzień, z zapiskami czynionych podczas Konferencji majowych
pp. ks. Zygmunta Golijana
 przez A. D.
 Nr. 357 w 16-ce, cena egz. k. 1 i 20 gr.
 W oprawie w płótno angielskie z nasieniem złotym: „**Na Maj i na wszystkie**“ (słowa ś. p. ks. kardynała Dunajewskiego o tej wybornej książce)
 2, w wyborowej gładki szagryn miękki, zregi złoczone lub niebieskie z gwiazdami kor. 4, pocztą 40 gr. więcej, do nabycia 604

w księgarni katolickiej
Władysława Miłkowskiego
 w Krakowie
 Rynek główny L. 30. telefon Nr. 418.

Nakładem księgarni
D. E. Friedleina w Krakowie
 wyszły świeżo:
 1. **Tetmajer, Hasła.** Zbiór poezji niedozwolonych przez cenzurę rosyjską. Cena 80 ct., w ozd. opr. 1'20.
 2. **Zuławski, Poezycy I,** z portretem autora, rys. St. Wyspiańskiego. Cena 1'30, w ozdobnej oprawie 1'80.
 Świeżo opuściło prasę

WESELE
 St. Wyspiańskiego.
 Cena egz. 2 zlr. 1231

Starszy SUBIEKT Handlowy
 z działu korzennego, obeznany z czynnością piwniczną **poszukuje posady.**
 Łaskawe zgłoszenia przyjmuje Dział Inser. „Głosu Narodu“ dla: **K. J. S.**
 1283 1 3

Olbrzymi Fonograf
 koncertowy z walcami, z powodu wyjazdu jest **do nabycia.** Oglądać można każdego dnia od 11 do 1szej ul. Kopernika 1. 8 I i tr. w oficynie. 1275

Powozik Półkryty
 gruntownie odrestaurowany, w bardzo dobrym stanie, o dwóch na parę i jednego konia, o pięć oliwnych osiach z dwoma skórzanymi fartuchami, z latarniami, jest za **260 zlr.** do sprzedania. Wiadomość u p. Jaskowskiej, Kraków ul. Basztowa 1. 2. 1276 1 5

Ożeni się
 młody przystojny urzędnik państwowy, z dobrego domu z panną lub młodą wdową. Posag wymagany. Rzecz traktuje się seryo, dlatego anonimowy bez odowiedzi pozostaną, a za świątą dyskretnie ręczę słowem honoru. — Zgłoszenia z dołączeniem fotografii przyjmuje dla „B. L. F. 1205“ Dział Inser. „Głosu Narodu“.
 1205 5 8

CAŁY ROK OTWARTY
Zakład kąpielowy wód siarczanych i Sanatorium
 w Swoszowicach pod Krakowem

wśród parku stuletniego i lasu szpilkowego, 5 kilometrów od Krakowa, stacja kolei, poczta i telegraf w miejscu, 18 razy dziennie połączony z Krakowem koleją i omnibusami.
 Znane w Polsce od XV wieku Swoszowickie wody siarczane przewyższają swą siłą i skuteźnością inne tego rodzaju wody krajowe i zagraniczne; leczą: przewlekły gościec stawowy, mięśniowy, jakoteż dna (podagra) choroby serca na podstawi reumatycznej, nerwobóle szczególnie is hias — porażenia tak centralne jak obwodowe — kłtę we wszystkich jej postaciach — choroby skórne połączone z przerostem i zgrubnieniem warstw skóry — przewlekłe zatrzucia ręką i ołowiem, obrażenia kości, różne choroby nerwowe.
 W nowo urządzonym Sanatorium z centralnie ogrzaniem łaźniakami, mieszkaniami, korytarzami i ogrodem zimowym ogrzana jest woda siarczana w najnowszy sposób (ulepszoną metodą Czerwickiego) używany w pierwszorzędnym zakładach zagranicznych, wskutek czego nie utracą nio ze swych składników i dlatego kąpiele siarczane Swoszowickie są pierwszorzędne szczególnie w połączeniu z kąpielami i tuszami elektrycznymi. W łaźniach gawianizacja, faradyzacja, elektromasaż i wszelkie procedury elektroterapeutyczne i hydroterapeutyczne, wykonywane przez lekarza zakładowego. — Zakład kąpielowy letni również w czasie zimnej pory centralnie ogrzany otwarty od 1 maja do 1 października.
 Mieszkania odnowione; w kwietniu, maju, wrześniu i październiku o trzecią część tańsze. Muzyka zakładowa. Pensjonat i restauracja w miejscu. Ceny uniarkowane. B. i s. szczegóły udziela Zarząd. 1217 2 30

ZAKŁAD NAUKOWY
 c. k. emeryt. rotmistrza Adolfa Kornbergera, koncesjonowany przez Wys. Namiestnictwo przyjmuje:
 a). kandydatów do egzaminu dla jednoroocznych ochotników (Intelligenzprüfung).
 b). uczniów szkół średnich, chcących wstąpić do wojskowych zakładów naukowych.
 c). odpowiednio ukwalifikowanych młodzieńców, pragnących zdać egzamin kadecki, upoważniający do pozyskania stopnia oficerskiego.
 Grono nauczycielskie składa się z profesorów szkół średnich i asystentów uniwersytetu.
Kurs nadzwyczajny rozpocznie się już 15 maja.
 Kandydaci i uczniowie, mogą być także umieszczeni w pensjonacie, połączonym ze Zakładem. 1251 3 6
 Szczegółowych wiadomości udziela właściciel i dyrektor Zakładu: **Adolf Kornberger w Krakowie, ulica Zwierzyniecka Nr. 9.**

Prawdziwe Polskie Wódki
i znakomity Porter tenczyński
 poleca 100 7 0
 Reprezentacja c. k. uprz. Zakł. fabr. w Tenczynku
 ulica Bracka Nr. 11.

Adr. tel. Hawełka Kraków. Telef. Nr. 330.
HANDEL DELIKATESÓW
A. HAWELKA Kraków
 ces. i król. dostawca Dworu
 poleca 1165 2 3
Wiosenny Kawior **Śledzie pocztowe**
 grubopertowy, jasny **smaczne.**

2 Wille **20.000 Koron**
 w Zakopanem, w najlepszym położeniu, pod dobrymi warunkami do sprzedania. — Wiadomość u adwok. **Dra G. Kadena** Kraków, ulica Kolejowa L. 12. 1207 4 5

Praktykant 1278
 zostanie przyjęty do handlu bławatnego.
JAN BŁAŻEK
 Kraków, ulica Florjańska Nr. 17.
Realność
 w Myślenicach, składająca się z 4 rech pokoi i zabudowaniem gospodarskim, również i ogrodem owocowym i warzywnym 1/2 morgowym, 2 min. od Rynku i obok mającej się budować stacji kolejowej, z powodu śmierci właściciela jest z wolnej ręki do sprzedania za cenę 2.000 zlr. — Adres poda Dział Inser. „Głosu Narodu“ pod l. 1282. 1 3

Osoba inteligentna
 sumienna, w średnim wieku, poszukuje zajęcia do pielęgnowania i opieki nad choremi osobami i dziećmi — albo do administracji w Sanatorium w kraju lub za granicą. Wiadomość w dziale Inser. „Głosu Narodu“, ul. Szewska 13, pod l. 1219. 2 2

Fryzjer Kossowski w Tarnowie
 POSZUKUJE
Zdolnego Pomocnika
 ZARAZ. 1280 1 0

Zmiana Lokalu!
 Konec przez Wys. c. k. Namiestnictwo **PIERWSZORZĘDNE**
Biuro pośrednictwa i wywiad.
M. BROCKOWSKIEJ
 Kraków, ulica Stawkowska L. 27, I. p. *istniejące od lat kilkudziesięciu*
 poleca **Gospodynie, Bony niemieckie, wszelką SŁUŻBĘ** oraz robotników polnych, fabrycznych i pośredniczy w kupnaniu i sprzedażach majątków i t. p. 1284
 Do wydzierżawienia lub sprzedania **DOM z OGRODEM**
 w Dolnej Wsi Nr. 154, od 1-go czerwca 1901 r., blisko miasta, w pięknym położeniu, w Myślenicach. — B. i s. wiadomość w Krakowie u portjera, ulica św. Jana 1. 15. 1283 1 6

Niezawodna Pasta!
 nawet na zastarzałe **nagniotki** w aptece **Eustachego Sokalskiego** w Kętach. 1062
2 Pudełka 60 halerzy.

ZAKŁAD
 kamieniarsko - rzeźbiarski
 pod zarządem
Józefa Kuleszy
 naprzeciw cmentarza w Krakowie
 posiada na składzie wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, marmuru, granitu i labradoru.
 Podejmuje się wykonania grobowców jak w miejscu tak i na prowincji 899 12 0
 według własnych lub dostarczonych rysunków.

Najlepsze higieniczne paryskie **TOWARY GUMOWE**
 do celów sanitarnych polecają 803
REIM i SPÓŁKA
 Rynek 37, Kraków Linia A-B.
 Conniki darmo. — Wysyłki dyskretnie.

Oryginalne Singera Maszyny do Szycia!

Oryginalne Singera Maszyny do Szycia są wzorem pod względem konstrukcji.
Oryginalne Singera Maszyny do Szycia są niezbędne do użytku domowego i przemysłu.
Oryginalne Singera Maszyny do Szycia są w przedsiębiorstwach fabrycznych najbardziej rozpowszechnione.
Oryginalne Singera Maszyny do Szycia są niezrównane w działalności i trwałość ich jest wypróbowana.
Oryginalne Singera Maszyny do Szycia nadają się najlepiej do haftów artystycznych.
Bezpłatna nauka wszelkiego szycia maszynowego, **haftu ozdobnego, aplikacyjnego, oraz robót szturowych.** — Wielki wybór jedwabiu w różnych kolorach.
Dostarczamy elektromotory dla pojedynczych maszyn do domowego użytku. 856

SINGER Co Towarzystwo Akcyjne Maszyn do Szycia dawniejsza firma **G. Neidlinger**
FILIE: **Kraków, ulica Szpitalna L. 40, naprzeciw teatru miejskiego.**
w Tarnowie, ulica Krakowska L. 4/5 — w Nowym Sączu, ulica Jagiellońska.

UWAGA: Wszelkie maszyny do szycia, sprzedawane pod nazwą „Singer“ w innych składach są wyrabiane na sposób jednego z naszych dawniejszych systemów — maszyny te nie mają atenu nie wspólnego z naszymi wyrobami, nie dorównują one ani pod względem konstrukcyj, działalności jak i trwałości najnowszemu systemowi naszych familijnych maszyn.

Oryginalne Singera maszyny do szycia są do nabycia jedynie w naszych składach.

Innych składów w Krakowie nie mamy.